

HRVATSKA ZAJEDNICA TEHNIČKE KULTURE
Zagreb, Dalmatinska 12

STATUT
GRADSKE ZAJEDNICE TEHNIČKE KULTURE

Ogledni predložak
usklađen sa Zakonom o udrugama i Zakonom o tehničkoj kulturi

Pripomena

Predložak je uz stanovite preinake primjenjiv i za općinsku zajednicu mogućnost čijeg osnivanja i djelovanja je predviđena stavkom 1. članka 20. Zakona o tehničkoj kulturi

Autorska prava

Autor ovoga predloška je *Antun Petak*, koji ga je ažurirao nakon devet godina (izvornik nosi nadnevak 8. prosinca 1997.). Sva prava korištenja i umnožavanja (djelomičnog i integralnog), osim za potrebe obrazovanja i tiskanja u vlastitim radovima, te prava svakog oblika komercijalnog korištenja ovog dokumenta autor je ugovorom prenio na Hrvatsku zajednicu tehničke kulture. Hrvatska zajednica tehničke kulture ta prava pridržava i – sukladno ugovoru s autorom – dopušta njegovo korištenje bez naknade jedino gradskim i općinskim zajednicama tehničke kulture u svrhu izrade vlastitih statuta.

Zagreb, 12. veljače 2007.

UVODNE PRIPOMENE

Ovaj predložak predstavlja izravnu pomoć gradskim zajednicama i gradskim strukovnim savezima udruga tehničke kulture kako bi uskladili svoje statute sa Zakonom o udrugama iz 2001. godine, a udrugama tehničke kulture i županijskim zajednicama tehničke kulture u izradi statuta gradskih zajednica i gradskih saveza, te općinskih zajednica tehničke kulture u gradovima i općinama u kojima imaju sjedište i u zajednicu se žele udružiti najmanje tri udruge iz različitih područja tehničke kulture (uvjet za gradski savez čine tri udruge u određenom području tehničke kulture).

Predložak nije kruta i nametnuta kompozicija regula. U najvećoj mjeri u kojoj je to bilo moguće poštivane su posebnosti udruga, uzeta u obzir deregulacija više pitanja (smanjivanje obveznih sastavnica statuta, ukidanje ograničavanja mogućnosti učlanjivanja stranaca, napuštanje krutog uređivanja javnosti rada, odustajanje od upravne limitiranosti postupka upisa u registar udruga, itd.) u Zakonu o udrugama iz 2001. godine spram istoimenog zakona iz 1997. koji je općenito počivao na načelu hipernormativizma, poglavito je respektirana partnerska pozicija zajednica kao zastupnika interesa pred tijelima vlasti, iskustvo stečeno tijekom proteklih 13 godina otkako zajednice djeluju, te činjenica da zakonodovac omogućuje a ne propisuje (ne nalaže) osnivanje gradskih (napose općinskih) zajednica (županijske i zajednice Grada Zagreba su obvezne).

Ovaj je predložak toliko izmijenjen spram onoga od 8. prosinca 1997. godine (da se predložak iz 1993. i ne spominje!) da je riječ o novom uratku, i to iz ovih razloga:

- a) poštivanja u normiranju načela »ne više nego je najmanje potrebno« (osim u tri slučaja: iskustvo je naložilo jasnije normiranje stegovne odgovornosti, novi Zakon o udrugama preciziranje unutarnjeg ustroja, a Zakon o radu i kolektivni ugovor za zaposlenike u javnim službama uređivanje rada tajnika te obavljanja stručnih i administrativnih poslova);
- b) poštivanja načela »dobar i primjenjiv normativni akt je samo onaj koji je nastao kao sretan spoj stvaralačke primjene zakonskih i pozdakonskih propisa i vrsnog poznavanja djelatnosti, i njezinih autonomnih regula, koja se tim aktom uređuje«;
- c) izmijenjene su sve odredbe za koje je to naložio i dopustio Zakon o udrugama iz 2001. godine (u Narodnim novinama broj 11/2002. objavljene su ispravke triju pogriješaka a ne predmetne izmjene toga Zakona!), a takvih je oko četiri desetine;
- d) sukladno naravi pitanja koja se u njima uređuju rekonponirana su poglavljia predložka;
- e) sve su odredbe kritički redigirane, jezično »umivene« i oslobođene viška riječi, pa je predložak ne samo jednostavniji i razumljiviji, nego i sažetiji i kraći (iako uređuje više pitanja).

U svemu tome postoji i veliko ograničenje. Zakon o tehničkoj kulturi daleko iscrpnije uređuje osnivanje, članstvo, ciljeve, djelatnost, upravljanje i registraciju zajednica i strukovnih saveza tehničke kulture nego udruga tehničke kulture. I to na dva načina: na zajednice i saveze odnose se sve odredbe o svrhama i djelatnosti izvornih udruga tehničke kulture i potom se u 14 članaka Zakona potanje uređuju rečena pitanja. Iako su time, na prvi pogled, otklonjene brojne nedoumice, Zakon o tehničkoj kulturi više pitanja u svezi općinskih i gradskih zajednica te gradskih saveza nije dovoljno jasno uredio. Primjerice: općinske su zajednice tek fakultativne (spominju se jedino u stavku 1. članka 20.) i gradske dopuštene (stavak 3. članka 25.) a nije predviđena (doduše, izrijeком ni zapriječena) mogućnost osnivanja zajednice za područje dvije i više općina i/ili gradova; neprimjereno je rješenje o upisu zajednica »u registar upravnog tijela županije, Grada Zagreba, odnosno grada nadležnog za tehničku kulturu« (stavak 1. članka 26.) zbog kolizije s upisom »u registar udruga pri nadležnom tijelu državne uprave« u stavku 3. članka 14. Zakona o udrugama; nije normirana uloga gradske zajednice u pripremi prijedloga programa javnih potreba županije u tehničkoj kulturi a posebice uloga gradske i županijske zajednice u utvrđivanju prijedloga programa javnih potreba grada i županije u tehničkoj kulturi. Osim toga, propisani neprofitni karakter udruga tehničke kulture (vidjeti stavak 1. članka 6. Zakona o tehničkoj kulturi) i ograničenja u svezi s tim otvaraju brojna pitanja obavljanja dopuštenih gospodarskih djelatnosti (ne spominjimo izravnu profitnu narav inovacija).

Sve u svemu, pristupi su bili:

1. statut je uređen sustav pravila kojim članovi samostalno uređuju svoje djelovanje u zajednici, jer je dragovoljno podvrgavanje tim normama uvjet postojanja takvih kooperativnih oblika;
2. zajednice su udruge tehničke kulture višeg (ustrojstvenog) reda u koje se udruge dragovoljno udružuju kako bi se u zajednici uspješnije ostvarivali interesi i potrebe udruga, zajamčila infrastruktura partnerske pozicije spram tijela vlasti i ostvarivanja prava čovjeka na interesno (nestranačko) udruživanje i razvoj osobnosti (ličnosti);
3. ciljevi, zadaci i djelatnost zajednice (članak 10., 11., 12. i 13. Statuta) definirani su sa stajališta posebnosti potreba i interesa koji se udruživanjem radi neprofесиjskog bavljenja sadržajima tehničke kulture nastoje ostvariti, a vodeći računa o odredbama Zakona o tehničkoj kulturi (razvitak i promicanje svekolike djelatnosti tehničke kulture itd.);
4. uloga gradske zajednice tehničke kulture u programu javnih potreba grada u tehničkoj kulturi naložila je da se priprema i utvrđivanje prijedloga tog programa urede *per analogiam* mehanizmu propisanom za Program javnih potreba Republike Hrvatske u tehničkoj kulturi;
5. predložak statuta – tragom udruge i zajednice kao sastavnice civilnog društva (s posljedicama kakve su partnerstvo spram države, naglašenost prava čovjeka, ekološka svijest i skrb o radnom i životnom okolišu, kriteriji korištenja svekolikog potencijala tehničkih postignuća u umreženom postmodernom društvu i dr.) – sadrži na nov način artikulirane odredbe i ključne postupovne norme (zbog uočenog nesnalaženja), te brojne alternativne.

Naposljetku, u bilješkama i u alternativama odredaba pružene su bitne obavijesti (počam od sravnjivanja odredaba zakona pa na dalje) za odlučivanje i kreiranje vlastitog statuta. Tako su nekonzistentna i nediskriminativna rješenja o članstvu i djelatnosti u statutima županijskih i gradskih zajednica naložila opetovan cjelovit prikaz, poglavito kako bi se razlučilo ono što zakon propisuje (na što obvezuje) od onoga što dopušta, a u izravnoj je svezi s upravljačkim pravima.

Sukladno stavku 1. članka 1. Zakona o udrugama i mišljenju Ureda za zakonodavstvo Vlade Republike Hrvatske s nadnevkom 23. srpnja 1997. (Klasa: 230-01/97-01/01; Urbroj: 50501-97-649) primijenjena su rješenja Zakona o tehničkoj kulturi, osim o onim pitanjima koja njime nisu uređena, ili su Zakonom o udrugama uređena drukčije, **a pod uvjetom da se ta drukčija rješenja ne odnose na pitanja iz članka 1. stavak 1. Zakona o udrugama.** Točnije, rješenja Zakona o tehničkoj kulturi primjenjuju se na osnivanje, ustroj, pravni položaj i prestanak udruga, saveza i zajednica tehničke kulture.

Tako se odredba stavka 1. članka 7. Zakona o udrugama prema kojoj udruživanjem najmanje dviju udruga nastaje zajednica ne odnosi na zajednice tehničke kulture, nego se sukladno stavku 1. članka 28. Zakona o tehničkoj kulturi **gradska (i općinska) zajednica tehničke kulture osniva ako na području grada (općine) djeluju najmanje tri udruge tehničke kulture iz različitih područja tehničke kulture**, a ne druge pravne osobe »koje ostvaruju programe tehničke kulture u skladu s ovim zakonom«.

Članom udruge tehničke kulture može biti strani državljanin ali članicom županijske i gradske zajednice i saveza tehničke kulture ne može biti strana udruga, jer nije osnovana u skladu sa Zakonom o tehničkoj kulturi (stavak 1. članka 8. Zakona o udrugama je na to ne obvezuje iako to slijedi iz članka 20. stavak 1. alineja 6. istog Zakona!) i jer – ako je upisana u registar stranih udruga što ga vodi ministarstvo nadležno za poslove opće uprave (stavci 2. i 3. članka 8. Zakona o udrugama) – djeluje na području Republike Hrvatske a ne određenog grada ili županije.

Zagreb, 12. veljače 2007.

Antun Petak

Na temelju članaka 5. i 6., stavka 2. članka 25., stavka 1. članka 28. i članka 32. Zakona o tehničkoj kulturi¹ (Narodne novine, broj 76/1993.)² te stavka 1. članka 7., članka 11. i stavka 1. članka 43.³ Zakona o udrugama (Narodne novine, broj 88/2001.) Skupština Zajednice tehničke kulture (upisati naziv Zajednice koja donosi Statut) u zasjedanju održanom⁴ _____. 20 _____. (upisati dan, mjesec i godinu) godine u _____ (mjesto zasjedanja) donosi

S T A T U T⁵
ZAJEDNICE TEHNIČKE KULTURE GRADA
(upisati puni naziv Zajednice koji se utvrđuje člankom 3. ovoga Statuta)

I. TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Statutom uređuju se naziv, sjedište i područje na kojem Zajednica tehničke kulture Grada djeluje, njezino zastupanje, ciljevi, zadaci i djelatnosti kojima ciljeve postiže, javnost rada, članstvo te prava i obveze, rješavanje sporova i odgovornost članova, ustrojstvo,

¹ Člancima 5. i 6. Zakona o tehničkoj kulturi uređene su narav i posebnosti udruga tehničke kulture – i zajednice i savezi tehničke kulture su udruge tehničke kulture, samo više razine (stavak 1. članka 7. Zakona o udrugama). Stavak 3. članka 25. dopušta osnivanje (»može se osnovati«!) zajednice tehničke kulture u gradu kao jedinici lokalne samouprave, stavak 1. članka 28. propisuje minimalan uvjet za osnivanje takve zajednice, a članak 32. da zajednicama i savezima tehničke kulture upravlja skupština i da oni svoje ustroj, djelokrug i način rada skupštine, te druga pitanja u svezi svoga rada i zadaća uređuju statutom. Primjerice, iako je prema članku 6. zajednica neprofitna pravna osoba ona može obavljati gospodarsku djelatnost što utječe na njezin ustroj. Stavak 1. članka 42. Zakona o tehničkoj kulturi ne treba navoditi, jer su gradske zajednice uskladile svoj ustroj i akte s odredbama tog Zakona (većina je nastala 1993.-1995. pretvorbom konferencija Narodne tehnike i saveza organizacija tehničke kulture).

² Za razliku od temeljnih udruga, zajednice tehničke kulture svoj ustroj i statut ne mogu uskladiti s drugim posebnim zakonima (Zakon o Hrvatskom autoklubu, Zakon o športu itd.). Pravna su zapreka odredbe citiranih članaka Zakona o tehničkoj kulturi: osnivanje zajednica tehničke kulture uređeno je **jedino njima**, te stavak 1. članka 26. istog Zakona kojim je na poseban način propisana njihova registracija. Iako se u stavku 4. članka 14. Zakona o udrugama navodi drugo tijelo državne uprave, danas su u županijama (osim u Gradu Zagrebu) uredi za tehničku kulturu iz vremena donošenja Zakona o tehničkoj kulturi tek (pod)odjeli ureda državne uprave u županiji koji objedinjuje i bivše samostalne županijske urede za opću upravu. Točnije, županija kao jedinica lokalne uprave ima upravni odjel za društvene djelatnosti (ili za pojedini skupine društvenih djelatnosti) a ured državne uprave u županiji ima službu društvenih djelatnosti s rečenim (pod)odjelom za prosvjetu, kulturu, šport i tehničku kulturu. Samo Grad Zagreb ima jedinstven Gradski ured za obrazovanje, kulturu i šport, te Gradski ured za opću upravu.

³ Stavkom 1. članka 43. Zakona o udrugama propisano je da sva imovina koju su imale udruge (time i savezi i zajednice) do donošenja prvog Zakona o udrugama (Narodne novine, broj 70/1997., 106/1997. i 20/2000.) danom primjene novoga Zakona o udrugama iz 2001., postaje vlasništvo udruge (zajednice) koja je njen sljednik.

Ključna pripomena: Stavkom 1. članka 37. Zakona o udrugama (Narodne novine, broj 70/1997.) sve udruge, savezi i zajednice udruga u Republici Hrvatskoj bili su obvezni uskladiti svoje statute s odredbama ovoga Zakona i do **15. siječnja 1998. godine** podnijeti prijavu radi upisa u registar udruga. Naime, stupanjem na snagu prvog Zakona o udrugama prestao je važiti Zakon o društvenim organizacijama i udruženjima građana (Narodne novine, broj 7/1982., 5/1985., 47/1989. i 2./1990.), koji je za ovo područje bio opći zakon. Budući da je tijelo državne uprave nadležno za registraciju po sili zakona (stavak 3. članka 37. iz 1997.) donijelo rješenje o prestanku i brisanju iz registra svih udruga, saveza i zajednica koji nisu proveli rečeno usklađivanje, više se taj postupak statutom ne može predvidjeti. Sada je jedino moguće usklađivanje temeljem novela Zakona iz 2001.

⁴ Zajednica koja se osniva ovdje upisuje tekst: »na utemeljiteljskoj (odnosno osnivačkoj) Skupštini održanoj«.

⁵ Zajednica prema stavku 1. članka 27. i stavku 2. članka 32. Zakona o tehničkoj kulturi **ima statut** i ne može za nj rabiti drugi naziv (kao udruga, sukladno stavku 2. članka 11. Zakona o udrugama).

upravljanje, imovina, raspolaganje s možebitnom dobiti, prestanak postojanja Zajednice i druga pitanja važna za njezin rad, odnosno opća pravila kojima se članice dragovoljno podvrgavaju poradi zaštite i promicanja zajedničkih interesa i ciljeva, bez namjere stjecanja dobitka.⁶

Članak 2.

Zajednica tehničke kulture Grada (puni naziv zajednice) (u daljnjem tekstu: Zajednica ili – skraćeni naziv u stavku 2. članka 4. ovoga Statuta)⁷ je nestranačka, nevladina i neprofitna zajednica udruga tehničke kulture⁸ i drugih pravnih osoba koje ostvaruju programe tehničke kulture (u daljnjem tekstu: članice Zajednice).⁹

Zajednica potiče, promiče i skrbi o razvitku tehničke kulture na području Grada i omogućuje ostvarivanje zajedničkih potreba i interesa udruga tehničke kulture zbog kojih se one u nju udružuju, usklađuje djelovanje udruga i gradskih strukovnih saveza tehničke kulture, a osobito ostvarivanje programa javnih potreba u tehničkoj kulturi.¹⁰

Djelatnost Zajednice je od značenja za razvitak i promicanje tehničke kulture.

Članak 3.

Puni naziv pod kojim Zajednica djeluje glasi: Zajednica tehničke kulture Grada¹¹

⁶ Zajednica prema stavku 2. članka 32. Zakona o tehničkoj kulturi svoj ustroj i način djelovanja uređuje statutom, koji mora biti u skladu s propisima »kojima se uređuje slobodno udruživanje građana, ako ovim zakonom, za pojedina pitanja, nije drukčije određeno«. Bitna obilježja udruge utvrđena su člankom 2., a obvezne sastavnice statuta propisane člankom 11. Zakona o udrugama (*lex generalis* koji uređuje slobodno udruživanje građana).

⁷ Pojmovi »zajednica« i »skraćeni naziv« u idućim člancima imaju značenje određeno na ovome mjestu.

⁸ Udruga tehničke kulture je udruga osnovana prema Zakonu o tehničkoj kulturi. Je li neka udruga udruga tehničke kulture ustanovljuje se iz rješenja o registraciji ili uvidom u statut: u njem moraju biti primijenjena rješenja Zakona o tehničkoj kulturi o osnivanju, ustroju, ciljevima, djelatnosti itd., te uvidom u program i postignuća. Udruga može biti registrirana i temeljem više zakona o posebnim vrstama udruga (na pr., i Zakona o tehničkoj kulturi i Zakona o športu ili Zakona o tehničkoj kulturi i Zakona o Hrvatskom autoklubu). Udruga iz čijeg rješenja o registraciji nije razvidno da je registrirana (i) temeljem Zakona o tehničkoj kulturi ne smatra se udrugom tehničke kulture.

Gradski strukovni savezi tehničke kulture u tu osnovnu formulaciju nisu uvedeni iz dva razloga: oni su udruge tehničke kulture višeg reda pa to nije potrebno i jer to nalaže rješavanje prava upravljanja zajednicom (tzv. multiplikacija upravljačkih prava). Rješenje i obrazloženje vidjeti u glavi »Članstvo, prava, obveze...«

⁹ Članovi zajednice tehničke kulture (njihovo slobodno udruživanje je uvjet osnivanja takve zajednice) i mogući članovi, i to ako se statutom zajednice predvide, normirani su odredbama Zakona o tehničkoj kulturi o tome što su i zašto se osnivaju zajednice tehničke kulture, a ne ovise o odredbi stavka 1. članka 7. Zakona o udrugama.

¹⁰ Osnivanje, ustrojstvo i način stjecanja pravne osobnosti gradskih i županijskih zajednica i strukovnih saveza tehničke kulture iscrpno su propisani Zakonom o tehničkoj kulturi (stavci 1.-4. članka 25., stavak 1. članka 26., članak 27., stavak 1. članka 28., članci 29. i 32.).

¹¹ Naziv zajednice mora biti na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu. Odredba članka 29. Zakona o tehničkoj kulturi isključuje mogućnost primjene odredbe stavka 3. članka 12. Zakona o udrugama. Naziv jedinice lokalne samouprave (grad, općina), njegove izvedenice, dijelove njezina grba i zastave zajednica može unijeti u svoj naziv i znak »na način kojim se ističe njihov ugled i dostojanstvo« (stavak 1. članka 13. Zakona o udrugama) znajući:

1. Mjesta sa statusom grada utvrđena su Zakonom o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine, broj 10/1997. i kasnije). Kako, na pr., nije »Općina Ludbreg« nego »Grad Ludbreg« korektan je naziv »Zajednica tehničke kulture Grada Ludbrega« (ili »Ludbreška zajednica tehničke kulture«).

2. Zakon o udrugama više ne sadrži obvezu pribavaljnja odobrenja u uporabi naziva, grba i zastave jedinice lokalne samouprave što je bilo propisano Zakonom iz 1997.

Skraćeni naziv Zajednice glasi:¹²

Naziv Zajednice u prijevodu na jezik glasi: ,
a skraćeni naziv jest:¹³

Sjedište Zajednice je u (grad-mjesto, ulica-trg i broj).

Zajednica djeluje na području grada-općine¹⁴

Alternativa za stavak 2.

Stavak 2. ovoga članka se briše, jer skraćeni naziv nije obavezan. Međutim, ako ga zajednica ima on ne može biti proizvoljan nego »mora sadržavati karakteristični dio naziva« (stavak 5. članka 12. Zakona o udrugama).

Alternativa za stavak 3.

Stavak 3. ovoga članka se briše, jer naziv u prijevodu na neki strani jezik nije obavezan (stavak 4. članka 12. Zakona o udrugama).

Članak 4.

Zajednica je neprofitna pravna osoba s vlastitim žiro računom i upisuje se u Registar koji vodi nadležno tijelo državne uprave (alternativa: upravno tijelo Grada nadležno za tehničku kulturu – upisati puni naziv nadležnog tijela uprave).¹⁵

¹² Sukladno stavku 6. članka 12. Zakona o udrugama, zajednica je svoj puni i skraćeni naziv dužna rabiti u obliku i sadržaju u kojem su upisani u registar udruga. U protivnom kaznit će se novčanom kaznom od 1.000 do 10.000 kuna, a odgovorna osoba zajednice kaznom od 500 do 5.000 kuna (članak 39. istoga Zakona).

¹³ Zajednica, sukladno stavku 4. članka 12. Zakona o udrugama, statutom može utvrditi svoj naziv i u prijevodu na jedan ili više stranih jezika. Naziv na hrvatskom jeziku mora biti na prvom mjestu. Predvidi li zajednica statutom svoj naziv i u prijevodu na jedan ili više stranih jezika državno tijelo nadležno za registraciju upisuje i taj naziv u registar. Naziv ili skraćeni naziv na stranom jeziku može se rabiti samo zajedno s nazivom na hrvatskom jeziku.

¹⁴ Zajednica (i savez) tehničke kulture (osim nacionalnih) – za razliku od udruge – ne može djelovati na području više županija, jer tu mogućnost potiru uglavci članka 25. Zakona o tehničkoj kulturi. Formalno-pravno, zbog odredbe »Zajednica tehničke kulture može se osnovati i za područje grada ...« moglo bi se postaviti pitanje Zajednice tehničke kulture Valpovo, zajednice za gradove Valpovo i Belišće. Taj restriktivan pristup osnivanju gradskih (i općinskih) zajednica nije prihvatljiv – formulacija »mogu« dopušta neku slobodu.

¹⁵ Upravno tijelo iz stavka 1. članka 26. Zakona o tehničkoj kulturi bio je županijski upravni odjel za prosvjetu, kulturu, informiranje, šport i tehničku kulturu ili za društvene djelatnosti te Gradski ured za obrazovanje i šport Zagreba. Gradovi imaju upravne odjele za društvene djelatnosti. Formulacija u Zakonu o tehničkoj kulturi izazivala je pomutnju: gradske su zajednice registrirali županijski uredi za opću upravu, a županijske i rečena tijela nadležna za tehničku kulturu. Zato jer su osnivanje, ciljevi, zadaci, djelovanje itd. gradske zajednice tehničke kulture uređeni Zakonom o tehničkoj kulturi jasno je da se u preambuli, izreci ili obrazloženju rješenja o njezinoj registraciji mora navoditi taj Zakon. To je bilo neizbježno i kad ju je registrirao ured za opću upravu (ili njegova ispostava) što je bila odredba Zakona o udrugama. Unatoč tome i premda se savezi i zajednice udruga izričito spominju samo u stavku 1. članka 7. Zakona o udrugama, valja upozoriti da županijski upravni odjeli nisu tijela državne uprave. Tijelo državne uprave nadležno za tehničku kulturu u županiji je služba za društvene djelatnosti ureda državne uprave u županiji. Promjene ustroja uprave upućuju na registraciju zajednica u uredima državne

Članak 5.

Zajednica je pravni sljednik ranije društvene organizacije (udruženja građana)
..... (upisati puni naziv prednika zajednice) utemeljene (upisati dan, mjesec i
godinu osnivanja) i prvi put registrirane (upisati dan, mjesec i godinu prvog upisa u registar
iz rješenja o registraciji) i preuzima sva njezina prava i obveze, te svu imovinu.¹⁶

Alternativa za zajednicu koja se osniva (nema prednika)

Članak se briše, jer zajednica koja se tek utemeljuje nema prednika.

Članak 6.

Zajednica ima svoj znak i zastavu.¹⁷

Znak Zajednice istovjetan je znaku Hrvatske zajednice tehničke kulture i rabi se u skladu s
Odlukom o sadržaju, izgledu i uporabi znaka, logotipa i zastave Hrvatske zajednice tehničke
kulture.

Zastava Zajednice istovjetna je zastavi Hrvatske zajednice tehničke kulture, osim što je u
slovoliku (logotipu) upisan tekst »Zajednica tehničke kulture Grada«.

Alternativa članku

Članak se briše, jer ni znak ni zastava nisu obvezni (stavak 4. članka 11. Zakona o udrugama).
Zajednica može imati znak ali ne i zastavu. Nije, međutim, uobičajeno imati zastavu bez znaka.
Brisanje članka bilo bi u proturječju s člankom 30. Zakona o tehničkoj kulturi prema kojem su
gradske zajednice tehničke kulture temeljne (na drugom su mjestu u redosljedu) članice Hrvatske
zajednice tehničke kulture.

Alternativa stavcima 2. i 3. (ako zajednica ustraje na samosvojnom znaku i zastavi)

Znak Zajednice čini
..... (kratak opis znaka). Znak služi istodobno kao slovolik (logotip).

uprave u županijama i Gradskom uredu opće uprave Zagreba, pa i zato da ne bi postojala dva registra.

¹⁶ Odredba nije obvezna, ali je iznimno važna zbog načina na koji je uređen prijenos imovine u članku 43. Zakona o udrugama i pretvorba stavkom 1. članka 44. Zakona o tehničkoj kulturi te u Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o tehničkoj kulturi (Narodne novine, broj 11/1994.): samo pravni sljednik utvrđen statutom ima pravo na pokretnine i nekretnine svog prednika (većina gradskih zajednica tehničke kulture ima prednika). Drugo, unošenje u statut datuma osnutka i prve registracije prednika lijep je običaj poštivanja prošlosti i utemeljitelja zajednice.

¹⁷ Prema stavku 4. članka 11. Zakona o udrugama sadržaj i izgled znaka i zastave mogu se utvrditi statutom (prema zakonu iz 1997. morali su se). Sada je to moguće urediti posebnim aktom Skupštine. Pod znakom se razumijeva i grb zajednice. Uporaba znaka i zastave Hrvatske zajednice tehničke kulture u znaku i zastavi gradske i županijske zajednice tehničke kulture samorazumljiva je ali je moguća uz prethodnu suglasnost glavnog tajnika Hrvatske zajednice tehničke kulture i poštivanje Odluke o sadržaju, izgledu i uporabi znaka, logotipa i zastave Hrvatske zajednice tehničke kulture (vidjeti članke 10. i 13. rečene Odluke).

Zastava Zajednice je
..... (kratak opis zastave).

Članak 7.

Zajednica ima pečat čiju uporabu naputkom uređuje Izvršni odbor.

Pečat je okruglog oblika, vanjskog promjera 30 mm. Po unutarnjem obodu kružnice ispisan je tekst »ZAJEDNICA TEHNIČKE KULTURE GRADA«, a u sredini kruga je znak Zajednice (i tekst ».....«; opaska: obično je to sjedište zajednice). Ispod znaka (i teksta ».....«) nalazi se broj pečata (1-3).

Članak 8.

Zajednicu zastupaju i predstavljaju predsjednik i tajnik Zajednice.

Članak 9.

Zajednica je članica Zajednice tehničke kulture županije i Hrvatske zajednice tehničke kulture.¹⁸

Zajednica se dragovoljno udružuje u druge zajednice i saveze čiji su ciljevi i djelatnosti podudarni s njezinim ciljevima i djelatnostima i ako udruživanje pridonosi postizanju njezinih ciljeva.¹⁹

¹⁸ Afirmativan izričaj sukladan je članku 30. Zakona o tehničkoj kulturi i stavku 1. članka 7. Zakona o udrugama. Presudne su odredbe Zakona o tehničkoj kulturi. Prvo, stavkom 6. članka 25. tog Zakona Hrvatska je zajednica tehničke kulture ustanovljena »kao najviše nacionalno tijelo tehničke kulture čija je djelatnost od značenja za promicanje svekolike tehničke kulture u Republici Hrvatskoj«. Drugo, tragom te odredbe člankom 30. taksativno su pobrojani članovi Hrvatske zajednice tehničke kulture. Naposljetku, stavak 2. članka 27. – osobito usporedi li se s ostalim odredbama tog Zakona – upućuje na zaključak: samo se konkretne udruge tehničke kulture »slobodno udružuju u zajednice i saveze tehničke kulture«, a udruživanje u Hrvatsku zajednicu tehničke kulture je propisano.

U svezi udruživanja gradskih i županijskih zajednica tehničke kulture u udruge višeg ranga bitno je:

1. Iako iz Zakona o udrugama (stavak 1. članka 7.) proizlazi da su i te zajednice udruge višeg ranga pa bi se i na njih odnosila mogućnost daljnjeg udruživanja, Zakonom o tehničkoj kulturi ona nije predviđena osim što je propisano udruživanje u Hrvatsku zajednicu tehničke kulture (članak 30.).

2. Udruživanje udruga (*mutatis mutandis* i zajednica) u međunarodne udruge dopušteno je stavkom 2. članka 7. Zakona o udrugama. Zakon o tehničkoj kulturi udruživanje udruge tehničke kulture u međunarodne udruge ne uređuje, nego stavak 1. članka 18. upućuje da to ostvaruju Hrvatska zajednica tehničke kulture i nacionalni savezi tehničke kulture, što potkrepljuje odredba točke 3.1. članka 4. Pravilnika o kriterijima i rokovima za utvrđivanje programa i osiguravanje sredstava za financiranje javnih potreba Republike Hrvatske u tehničkoj kulturi (Narodne novine, broj 69/1994.). Riječju, gradskim i županijskim zajednicama nisu zapriječeni udruživanje u međunarodne udruge i međunarodna suradnja, jer bi to bilo suprotno Ustavu Republike Hrvatske i Zakonu o udrugama. Kada neka materija nije uređena Zakonom o tehničkoj kulturi (on je *lex specialis*), a ova nije, primjenjuje se Zakon o udrugama (*lex generalis*). Predložkom statuta takvo udruživanje nije predviđeno zbog načela racionalnosti i ovlasti HZTK-e: bi li bilo racionalno udruživanje pedesetak zajednica tehničke kulture u iste međunarodne udruge?

¹⁹ U svezi ovog stavka bitne su činjenice: (a) i Zakonom o udrugama (stavak 1. članka 7.) i Zakonom o tehničkoj kulturi (članak 25.) dopušteno je udruživanje u saveze i zajednice udruga na području Republike Hrvatske ako to pridonosi ostvarivanju njihovih ciljeva; (b) zabranom djelovanja prepriječeno je udruživanje u savez i zajednicu za koju postoji opravdana sumnja da djeluje protivno Ustavu ili zakonima Republike Hrvatske (to je uređeno člancima 28. i 35.-38. Zakona o udrugama).

O članstvu u drugim zajednicama i savezima, te o razdruživanju odlučuje Skupština Zajednice.²⁰

II. CILJEVI, ZADACI I DJELATNOSTI ZAJEDNICE²¹

1. Ciljevi i zadaci Zajednice

Članak 10.

Temeljni ciljevi postojanja i djelovanja Zajednice²² jesu:

- promicanje prava čovjeka na slobodno interesno udruživanje u tehničkoj kulturi i na razvitak osobnosti;
- razvitak i promicanje djelatnosti i udruga tehničke kulture;
- zastupanje i zaštita vlastitih interesa, interesa članica i njihovih članova u zajednicama u koje je udružena, pred državnim tijelima i tijelima lokalne samouprave;
- stvaranje uvjeta izvedbe programa javnih potreba u tehničkoj kulturi;
- znanstveno i tehničko opismenjivanje, tehnički odgoj i obrazovanje, izražavanje stvaralačkih sposobnosti, znanja i vještina građana, napose darovite i hendikepirane djece;
- opće prihvaćanje znanstvenih, tehničkih i tehnoloških stečevina i njihova stvaralačka primjena po mjeri zakona održivog razvitka (zaštite okoliša) i čovjeka dostojnog života;
- visoko vrjednovanje postignuća stvaralaca u tehničkoj kulturi;
- unaprjeđenje stručnoga rada i osposobljavanja djelatnika u tehničkoj kulturi i inovatora;

²⁰ Obratiti pozornost na naziv najvišeg tijela zajednice. Iako je stavkom 4. članka 6. Zakona o udrugama udrugama dopuštena mogućnost da statutom utvrde drukčiji naziv skupštine (primjerice, sabor, zbor ili vijeće), za najviše tijelo zajednica i saveza tehničke kulture u članku 32. Zakona o tehničkoj kulturi rabi se naziv »skupština«, povijesni pojam u statutima hrvatskih udruga tehničke kulture i termin u Zakonu o udrugama (korijen pojma »skupština« znači zajedništvo poštujući različitosti). Zato ga valja zadržati.

²¹ **Djelatnost i zadaće** gradskih i županijskih zajednica i saveza tehničke kulture određeni su stavkom 1. članka 20., stavkom 1. članka 25. i člankom 29. Zakona o tehničkoj kulturi, a njihovo osnivanje, članstvo, ustrojstvo i stjecanje pravne osobnosti propisani su stavcima 1.-4. članka 25., stavkom 1. članka 26., člankom 27., stavkom 1. članka 28. i člankom 32. istog Zakona.

Neke županijske i gradske zajednice reducirale su svoje svrhe i djelatnost na ostvarivanje zajedničkih potreba i interesa članica i usklađivanje njihovih djelatnosti u ostvarivanju programa javnih potreba u tehničkoj kulturi, a neke poistovjetile sa zadaćama i djelatnostima Hrvatske zajednice tehničke kulture »u manjem mjerilu«. Obadvije krajnosti nemaju uporišta u Zakonu o tehničkoj kulturi, jer se županijske i gradske zajednice, sukladno stavku 1. članka 25. tog Zakona, osnivaju »radi ostvarivanja zajedničkih potreba i interesa udruga tehničke kulture, te radi ukupnih aktivnosti u tom području« (stavak 1. članka 25.). Ukupne aktivnosti određene su stavkom 1. članka 20. i člankom 29. i iz tih su odredbi u ovom predlošku izvedeni ciljevi, zadaće i djelatnosti gradskih zajednica tehničke kulture primjereno njihovom mjestu u sustavu tehničke kulture.

²² Ciljevi gradske zajednice izvedeni su iz ciljeva djelatnosti tehničke kulture u stavku 2. članka 1., javnih i privatnih probitaka te djelatnosti u članku 2., svrha i zadaća zajednica tehničke kulture u stavku 1. članka 25. i članku 29. Zakona o tehničkoj kulturi, zajedničkih ciljeva i uvjerenja zbog čijeg se promicanja građani udružuju u udruge tehničke kulture u stavku 1. članka 2. Zakona o udrugama, te općeljudskih vrijednosti takve djelatnosti.

- njegovanje duha zajedništva, vrijednosti i pravila neprofесиjskog tehničkog stvaralaštva, humanosti, snošljivosti, međusobnog poštivanja, suradnje i prijateljstva ljudi neovisno o dobi, spolu, rasi, nacionalnosti, klasnoj, vjerskoj i političkoj pripadnosti i svjetonazoru;
- podizanje sposobnosti za zaštitu Republike Hrvatske;
- sudjelovanje članova udruga u humanitarnim, ekološkim i drugim akcijama, te pružanje nesebične pomoći u prirodnim, tehnološkim i ostalim nesrećama.

Članak 11.

Ciljeve iz članka 10. ovoga Statuta Zajednica ostvaruje sljedećim zadaćama unaprjeđenja tehničke kulture kao dijela opće kulture i razvojnoga resursa.²³

- poticanje i ustrojavanje sveukupnih aktivnosti članica u razvitku tehničke kulture;
- unaprjeđenje uvjeta slobodnog udruživanja i zadovoljavanja potreba građana bavljenjem granama tehničke kulture iz kreativnih i rekreativnih pobuda u dokolici;
- priprema i sudjelovanje u utvrđivanju prijedloga programa javnih potreba Grada u tehničkoj kulturi, te izrada prijedloga kriterija za utvrđivanje i financiranje tog programa;
- provedba i usklađivanje aktivnosti svojih članica u ostvarivanju programa javnih potreba Grada i županije u tehničkoj kulturi;
- podupiranje osnivanja novih udruga tehničke kulture;
- skrb o unaprjeđenju stručnog rada i osposobljavanje djelatnika u tehničkoj kulturi;
- izvođenje izvanškolskog i sudjelovanje u izvannastavnom tehničkom, tehnološkom i informatičkom obrazovanju mladeži, osobito darovite i hendikepirane djece, u svrhu korisnog i zanimljivog provođenja dokolice, stjecanja znanstvenog pristupa stvarnosti, razvoja i uvida u vlastite sklonosti i sposobnosti, te usmjeravanja ka izboru tehničkih i istraživačkih zanimanja;
- popularizacija znanstvenih i tehničkih dostignuća predavanjima, izložbama i na druge načine koji pridonose njihovom razumijevanju, prosudbi, širenju i primjeni od što većeg dijela pučanstva, promicanju znanosti i tehnike, te potiču bavljenje tehničkim sadržajima;
- izvanškolsko tehničko i informatičko osposobljavanje građana, osobito ciljani programi za radno aktivno pučanstvo, u svrhu razvijanja radnih sposobnosti, stvaralačkog ponašanja, prekvalifikacije i dokvalifikacije i učinkovitog korištenja tehničko-tehnoloških dostignuća u procesu rada i svagdašnjem životu, te podizanja kakvoće života;
- organiziranje natjecanja, susreta, izložbi i sličnih priredbi te sudjelovanja predstavnika Zajednice na sličnim domaćim i međunarodnim manifestacijama;
- izdavačka djelatnost;
- nabavka opreme i održavanje objekata čijim je Zajednica vlasnikom ili korisnikom;
- suradnja sa gospodarskim i drugim organizacijama, školama i državnim tijelima;
- međugradska i unutaržupanijska suradnja u tehničkoj kulturi;
- priprema aktivnosti i osposobljavanje za zaštitu ljudi, imovine, okoliša i obranu domovine;²⁴

²³ Zadaće županijskih i gradskih zajednica, te saveza tehničke kulture skupno su utvrđene člankom 29. Zakona o tehničkoj kulturi. Mjesto gradskih zajednica u sustavu tehničke kulture nalože preciziranje njihovih zadaća. Zadaci su izvedeni iz članka 2., 7. i 8. Zakona o tehničkoj kulturi (aktivnosti, poslovi i djelatnosti koje obuhvaća djelatnost tehničke kulture i djelatnosti koje udruga može obnašati) i članka 20. istoga Zakona (sastavnice programa javnih potreba u tehničkoj kulturi koje može ostvarivati zajednica). Pri tome su poštivani članak 5. Zakona o udrugama i stavak 2. članka 5. i stavci 1. i 2. članka 6. Zakona o tehničkoj kulturi. Prema članku 5. Zakona o udrugama – sukladnom rečenim člancima Zakona o tehničkoj kulturi – udruga i zajednica (*mutatis mutandis*) može obavljati samo djelatnosti kojima se ostvaruju ciljevi utvrđeni statutom, a u skladu sa zakonom (stavak 1. i 2.) i u tome je samostalna (stavak 3.). Zadaće zajednica ne mogu biti izvan tog zakonskog okvira.

- obavljanje ostalih zadaća utvrđenih Zakonom o tehničkoj kulturi i drugim propisima.

Članak 12.

Zadaće poticanja i promicanja sveukupnih aktivnosti tehničke kulture na području Grada, usklađivanja aktivnosti svojih članica i skrbi o unaprjeđivanju stručnog rada utvrđene člankom 29. Zakona o tehničkoj kulturi, Zajednica posebice ostvaruje pripremom i sudjelovanjem u utvrđivanju prijedloga programa javnih potreba Grada u tehničkoj kulturi, izradom prijedloga kriterija i rokova za utvrđivanje programa i osiguravanje sredstava za takav program i obnašanjem uloge glavnog nositelja njegove provedbe, te sudjelovanjem u pripremi prijedloga programa javnih potreba Županije u tehničkoj kulturi.²⁵

U svrhu učinkovitog obnašanja tih zadaća Zajednica osniva Stručni savjet.

Pripremu isprava iz stavka 1. ovoga članka vodi tajnik(ca) Zajednice, a prijedloge utvrđuje Izvršni odbor Zajednice, koji je pri tome obavezan poštovati mišljenja i prosudbe Stručnog savjeta.

2. Djelatnost Zajednice

Članak 13.

Djelatnost Zajednice čine: poticanje i promicanje ukupnih aktivnosti tehničke kulture, uključujući izradu programa svekolikih aktivnosti u tehničkoj kulturi i sudjelovanje u utvrđivanju prijedloga programa javnih potreba Grada u tehničkoj kulturi; usklađivanje aktivnosti članica radi svekolikog razvitka tehničke kulture, ostvarivanja ciljeva Zajednice i zajedničkih potreba i interesa članica; izvedba programa javnih potreba Grada u tehničkoj kulturi, a posebice izvanškolskog tehničkog, tehnološkog i informatičkog pouka i njegovanja

²⁴ Osposobljavanje za sudjelovanje u obrani Republike Hrvatske, u dobrotvornim akcijama, prirodnim i drugim nesrećama nije iscrpnije uređeno iz dva razloga: bavljeno gotovo svim sadržajima pridonosi stjecanju takvog znanja i vještina; priprema za te zadaće odvija se po posebnom režimu sukladno aktima nadležnog državnog tijela.

²⁵ Ovo su stožerne zadaće. Proizlaze iz spravnijavanja zadaća zajednice utvrđenih člankom 29. Zakona o tehničkoj kulturi, načina na koji su uređeni nositelji predlaganja i ostvarivanja programa javnih potreba jedinica lokalne samouprave u članku 20. Zakona, sadržaja tog programa u članku 23. i donošenja kriterija prema članku 22. istog Zakona. Ponajprije, javne potrebe jedinica lokalne samouprave u stavku 1. članka 20. čine »aktivnosti, poslovi i djelatnosti lokalnog značenja koje oni utvrde kao svoje javne potrebe u svezi sa djelovanjem zajednica i saveza tehničke kulture, koji se osnivaju za područje županije, Grada Zagreba, grada i općine te udruga tehničke kulture«. Redoslijed zajednica, saveza i udruga nije slučajna. On, samorazumljivo, upućuje da su javne potrebe prije svega u svezi s djelovanjem zajednica. Drugo, odredba stavka 3. članka 23. Zakona je izričita: »Županija, odnosno Grad Zagreb svojim programom javnih potreba u tehničkoj kulturi osigurava sredstva za zajednice i saveze tehničke kulture koji su od interesa za županiju odnosno Grad Zagreb«. Pače, taj članak alocira sredstva za program javnih potreba ali *ne spominje* udruge tehničke kulture, a kako prema citiranom stavku jedinica programom javnih potreba osigurava sredstva za zajednice i saveze, proizlazi da je u programu pretpostavljena središnja uloga zajednica. Na kraju, da bi sustav utvrđivanja programa javnih potreba i osiguravanja sredstava funkcionirao trebalo je predvidjeti i mehanizam. Mehanizam je izveden *per analogiam* onome za državnu razinu u stavku 1. članka 22. istog Zakona a kojoj HZTK predlaže kriterije, te *per analogiam* odredbama Pravilnika o kriterijima i rokovima za utvrđivanje programa i osiguravanje sredstava za financiranje javnih potreba Republike Hrvatske u tehničkoj kulturi (Narodne novine, broj 60/1994). Potkrijepe tog rješenja jest u činjenici da su stavkom 2. članka 22. Zakona (*mutatis mutandis* za tu razinu) u županijama, Gradu Zagrebu, gradovima i općinama određeni isti nositelji i način odlučivanja kao i na nacionalnoj razini.

stvaralaštva djece i mladeži; skrb o unaprjeđivanju stručnog rada i osposobljavanju stručnih djelatnika tehničke kulture; promicanje dostignuća u tehničkoj kulturi; obavljanje gospodarskih, društvenih i drugih djelatnosti u skladu sa zakonom i odlukama svojih tijela; te rješavanje ostalih pitanja sukladno zakonu i programima aktivnosti koje predlažu Hrvatska zajednica tehničke kulture i Zajednica tehničke kulture županije.

Članice u okviru Zajednice posebno pridonose razvoju i promidžbi tehničke kulture sudjelujući u pripremi i izvedbi programa javnih potreba Grada u tehničkoj kulturi, u znanstvenom i tehničkom opismenjivanju građana, u tehničkom i informatičkom odgoju i obrazovanju mladih naraštaja, u poticanju tehničkog stvaralaštva, te u populariziranju znanstvenih i tehničkih dostignuća.²⁶

Članak 14.

Zajednica može radi pribavljanja sredstava za pripremu i provedbu programa rada i potpunije korištenje raspoloživih tehničkih sredstava i mogućnosti kojima postiže Statutom utvrđene ciljeve, neposredno ili zajednički sa svojim članicama obavljati gospodarske, društvene i druge negospodarske aktivnosti, te osnovati poduzeće.

Odluku o načinu na koji će se Zajednica baviti djelatnostima iz stavka 1. donosi Izvršni odbor.

Dobitak ostvaren obavljanjem djelatnosti iz stavka 1. koristi se isključivo za obavljanje i unaprjeđenje djelatnosti kojima se ostvaruju ciljevi utvrđeni člancima 10. i 11. ovoga Statuta.²⁷

²⁶ Članak je bitno izmijenjen spram onoga u predlošku 1993. godine (i pojednostavljen u odnosu na 1997.). Zašto?

1. Odredba stavka 3. članka 25. Zakona o tehničkoj kulturi je izričita: gradske se zajednice mogu osnovati (!) i pretpostavljeni su dio ustroja tehničke kulture u Republici Hrvatskoj.

2. U članku 30. istoga Zakona gradske su zajednice druge po redu taksativno navedene članice HZTK-e.

3. Pretpostavljenost gradske zajednice i propisano članstvo u HZTK-e nalažu primjereno uređivanje njihove djelatnosti, ciljeva i zadaća (ciljevi se postižu obnašanjem zadataka). Ponuđeno rješenje temelji se na sljedećem:

a) Zakonsku osnovu uređivanja djelatnosti gradske zajednice, prvo, čine stavak 1. članka 20. (javne potrebe), stavak 1. članka 25. i članak 29. (zadaje) Zakona o tehničkoj kulturi. U tome je Zakon izričit.

b) Kako je ta zajednica propisana članica HZTK-e valja urediti i njihov odnos. Ponuđeno je samorazumljivo »najmekše« rješenje, jer se u kooperativan sustav udruga ne mogu preslikati upravne nadležnosti.

c) Djelatnosti, ciljevi i zadaje gradske zajednice izvedeni su *per analogiam* onima Hrvatske zajednice tehničke kulture (*mutatis mutandis* za jedinicu lokalne samouprave), posebice javnih potreba u tehničkoj kulturi, te konkretizacijom odredbi stavka 1. članka 25. (»radi ostvarivanja ... ukupnih aktivnosti u tom području«) i članka 29. Zakona o tehničkoj kulturi (županijske i gradske zajednice »potiču i promiču ukupne aktivnosti tehničke kulture ... na području županije, Grada Zagreba i grada«).

²⁷ Stavak 1. ovoga članka proizlazi iz članka 29. Zakona u tehničkoj kulturi prema kojem zajednice »mogu obavljati i gospodarske, društvene i druge izvangospodarske aktivnosti, koje u skladu sa zakonom mogu obavljati udruge tehničke kulture«. Udruga pak može neposredno obavljati gospodarske i druge djelatnosti i osnovati poduzeće za obavljanje gospodarske djelatnosti (stavci 2. i 3. članka 6. istog Zakona), izvoditi poslove obrazovanja ili osposobljavanja za stjecanje izvanškolskih tehničkih, tehnoloških i informatičkih znanja i vještina za čiji završetak polaznicima izdaje uvjerenje (članak 7.), te nastavne i izvannastavne programe tehničkog, tehnološkog i informatičkog obrazovanja za osnovne i srednje škole (članak 8.). Bitno je pripomenuti:

(a) premda udruzi (i zajednici) stavak 1. članka 5. Zakona o udrugama dopušta obavljanje samo onih djelatnosti kojima postiže ciljeve utvrđene statutom, stavkom 2. istog članka ona uz njih »može obavljati djelatnost kojom se stječe prihod, sukladno zakonu«, a neposredno obavljanje gospodarske i druge djelatnosti i osnivanje poduzeća dopušta udruzi, zajednici i savezu tehničke kulture članak 6. Zakona o tehničkoj kulturi;

(b) Zakon to dopušta jednoj udruzi ili zajednici ali ne zaprječuje predloženo rješenje: zajednica se može odlučiti za njega ili izostaviti osnivanje poduzeća, a osim toga može precizirati koju će gospodarsku i drugu djelatnost neposredno obavljati (primjerice: izrada, nabavka, prodaja i popravci opreme, instrumenata, pribora i

Alternativa za stavak 1.

Iz stavka 1. brišu se riječi »ili zajednički sa svojim članicama«.

III. JAVNOST RADA

Članak 15.

Djelovanje Zajednice i rad svih njezinih tijela su javni i utemeljeni na demokratskim načelima.²⁸

Zajednica osigurava javnost rada otvorenošću sjednica svojih tijela, obavještavanjem javnosti putem web-stranice, sredstava javnog priopćivanja, glasila, izvještavanjem županijske i Hrvatske zajednice tehničke kulture i drugih zajednica u koje je udružena, te nadležnih tijela lokalne samouprave i nadležnih državnih tijela.

Članak 16.

Zajednica svoje članice o svom djelovanju i o radu svojih tijela obavještava pisanim izvještajima o značajnim događajima, u zasjedanju Skupštine, omogućujući njihovim predstavnicima uvid u izvještaje i zapisnike sjednica tijela, odgovorima na upite, putem glasila, sredstava javnog priopćivanja, web-stranice ili na drugi pogodan način.

Članak 17.

Zajednica može javnost sa sjednica tijela isključiti ili uskratiti obavijesti i uvid u spise samo u slučajevima: zaštite podataka koji su zakonom određeni službenom ili drugom tajnom; razmatranja planova i programa čije bi javno obznajivanje moglo ugroziti interese obrane i sigurnosti Republike Hrvatske; stegovnog postupka protiv člana tijela Zajednice zbog teške povrede javnog morala, te zatraži li to nadležno državno odvjetništvo ili sud.

Odluka o isključivanju javnosti, osim u slučaju razmatranja pitanja važnih za obranu i sigurnost Republike Hrvatske i kada to izričito zatraži nadležno državno odvjetništvo ili sud, ne odnosi se

drugih tehničkih sredstava i materijala; prodaja usluga i proizvoda pravnim osobama i građanima);

(c) zajednica koja konzumira prvi stavak mora u statut uvrstiti i treći: udruzi (*mutatis mutandis* zajednici) je stavkom 4. članka 5. Zakona o udrugama, sukladno neprofitnom karakteru, naloženo da možebitan dobitak koristi isključivo za obavljanje i unaprjeđivanje djelatnosti, kojima ostvaruje vlastite ciljeve utvrđene statutom.

Pače, ako zajednica obavlja djelatnosti koje nisu u skladu s ciljevima utvrđenim statutom kaznit će se novčanom kaznom od 1.000 do 10.000 kuna, a odgovorna osoba zajednice kaznom od 500 do 5.000 kuna (članak 39. Zakona o udrugama), s tim što je to prema članku 35. istoga zakona i razlog za zabranu djelovanja.

²⁸ Javnost rada propisana je člankom 9. Zakona o udrugama (Zakon o tehničkoj kulturi javnost rada ne uređuje). Ta se odredba ne razlikuje od primjenjivanog rješenja po kojem Zajednica obavještava članice o svom djelovanju na način određen statutom. Međutim, kako se javnost rada i obavješćivanja članica mora urediti (inačica toga zakona iz 1997. sadržala je izričitu odredbu: »Javnost se samo iznimno može isključiti sa sjednica tijela udruge u slučajevima predviđenim statutom udruge.«), materija je detaljnije normirana.

na predstavnike Zajednice tehničke kulture županije i Hrvatske zajednice tehničke kulture.²⁹

IV. ČLANSTVO, PRAVA, OBVEZE I STEGOVNA ODGOVORNOST

1. Članstvo u Zajednici

Članak 18.

Udruživanje u Zajednicu i članstvo u Zajednici su dragovoljni.

Članicama Zajednice mogu, pod uvjetima propisanim ovim Statutom, postati pravne osobe iz članka 2. ovoga Statuta, i to: udruge tehničke kulture, gradski strukovni savezi udruga tehničke kulture i druge pravne osobe, ako te pravne osobe ostvaruju programe tehničke kulture u skladu sa Zakonom o tehničkoj kulturi.³⁰

²⁹ Ovu odredbu nalaže činjenica što je Hrvatska zajednica tehničke kulture, kao najviše nacionalno tijelo tehničke kulture Republike Hrvatske ustanovljeno Zakonom o tehničkoj kulturi (stavak 6. članka 25. i članci 30. i 31.) čije je članstvo propisano, tako uredila ovu materiju svojim statutom i odlukom o članstvu.

³⁰ Rješenje o članovima i utemeljiteljima zajednice tehničke kulture **nije analogno onom za udruhu tehničke kulture**. Članovi udruge (sukladno stavku 1. članka 5. Zakona o tehničkoj kulturi) mogu biti samo građani i ta je norma jača od stavka 1. članka 4. Zakona o udrugama koji u udruhu dopušta učlanjivanje i pravnim osobama.

Članice zajednice dijele se na one čije je članstvo propisani uvjet da bi ona bila zajednica tehničke kulture i na moguće članove, i to samo ako se statutom zajednice predvide. Određeni su stavkom 1. članka 25., člankom 27. i stavkom 1. članka 28. Zakona o tehničkoj kulturi o tome što su zajednice tehničke kulture i zašto se osnivaju, a ne ovise o odredbi stavka 1. članka 7. Zakona o udrugama.

1. Prema Zakonu o tehničkoj kulturi **redoviti i punopravni članovi** županijske i gradske zajednice tehničke kulture **su udruge tehničke kulture**: zajednice se osnivaju »radi ostvarivanja zajedničkih potreba i interesa udruga tehničke kulture« (stavak 1. članka 25.) i njihovo je osnivanje uvjetovano **udruživanjem triju udruga iz različitih grana tehničke kulture sa sjedištem u gradu** (stavak 1. članka 28.), a ne brojem drugih pravnih osoba. Kako su jedino izvorne udruge tehničke kulture redoviti članovi zajednica (i saveza) tehničke kulture, samo su zastupnici takvih udruga redoviti članovi skupština zajednica (i saveza), tj. članovi s upravljačkim pravima.

2. Članovi zajednice su i gradski »strukovni savezi udruga tehničke kulture« (stavak 4. članka 25.), udruge višeg reda (ranga) koje se mogu osnovati ako u gradu imaju sjedište barem tri udruge u određenoj grani tehničke kulture. Međutim, zbog načela jednakopravnosti u upravljanju zajednicom oni nisu punopravni članovi gradske zajednice a njihovi zastupnici u zajednici imaju ograničena upravljačka prava. Gradske i županijske saveze tehničke kulture zakonodavac jasno luči od izvornih udruga (ponajbolje u završetku članka 29. istog Zakona), a osnivaju se i svojstvo pravne osobe stječu kao i gradske i županijske zajednice tehničke kulture (stavak 1. članka 26. rečenog Zakona). Takav savez tehničke kulture je samo savez udruga osnovan i registriran temeljem Zakona o tehničkoj kulturi iako se (kao i izvorna udruga) može ustrojiti i registrirati po više posebnih zakona: Zakonu o tehničkoj kulturi i Zakonu o športu (Narodne novine, broj 71/2006.) i/ili po Zakonu o Hrvatskom autoklubu (Narodne novine, broj 2/1994.). Zastupnik tog saveza u skupštini zajednice ne može imati ista upravljačka prava kao zastupnik izvorne udruge, jer bi se time okrnjila jednakopravnost izvornih članica. Primjerice, ako u županiji ima devet udruga tehničke kulture od kojih su četiri radiokluba udružena u gradski (u jednom su gradu tri) i u županijski (zbog četvrtog kluba) radioamaterski savez, punopravno bi članstvo ta dva saveza promijenilo odnos u skupštini županijske zajednice, omogućilo preglasavanje i okrnjilo upravljačka prava drugih izvornih udruga.

3. Članovi gradske zajednice tehničke kulture, ukoliko ona to odredi svojim statutom, mogu biti i druge pravne osobe koje ostvaruju programe tehničke kulture u skladu sa Zakonom o tehničkoj kulturi (stavak 1. članka 27.). Riječ je o dvostruko uvjetovanoj mogućnosti (a ne obvezi!): prijam u članstvo je moguć *jedino ako je statutom zajednice predviđen* i takva pravna osoba *mora* ostvarivati program tehničke kulture sukladno Zakonu o tehničkoj kulturi. **Što su »druge pravne osobe koje ostvaruju programe tehničke kulture u skladu s ovim zakonom« i koji je njihov status u zajednici tehničke kulture?** Kako djelatnost tehničke kulture, sukladno članku 9. istog Zakona, »mogu obavljati poduzeća i druge pravne osobe« koje ispunjavaju uvjete iz Pravilnika o uvjetima za obavljanje djelatnosti tehničke kulture (Narodne novine, broj 31/1994.), prema stavku 1. članka 2.

U Zajednicu se može udružiti svaka udruga tehničke kulture i gradski strukovni savez udruga tehničke kulture, osnovani i ustrojeni u skladu sa Zakonom o tehničkoj kulturi čije je sjedište na području Grada

Iznimno od stavaka 2. i 3. ovoga članka, članovima Zajednice smatraju se građani pojedinci koje Skupština Zajednice proglasi počasni(o)m predsjednik(c)om, počasnim (zaslužnim) i podupirućim članom Zajednice, s tim što oni nisu članovi Skupštine Zajednice.

Članak 19.

Pravne osobe iz stavka 2. i 3. članka 18. ovoga Statuta mogu postati članicom Zajednice ako prihvate ovaj Statut, prava i obveze što iz njega proizlaze, te ako im tijelo državne uprave nadležno za registraciju nije izdalo rješenje o prestanku ili im pravomoćnom sudskom odlukom nije zabranjeno djelovanje.³¹

Ispunjavanje uvjeta za prijam u članstvo utvrđuje Izvršni (Upravni) odbor a odluku o prijemu u članstvo donosi Skupština Zajednice.

Postupak utvrđivanju uvjeta za udruživanje i članstvo Skupština Zajednice može propisati pravilnikom o članstvu u Zajednici.

Članak 20.

ovoga Pravilnika to su poduzeća (trgovačka društva – na pr., tehnološki centri), ustanove (sva učilišta, muzeji i dr.) i udruge (kulturno-umjetnička društva, sportske udruge, društva inženjera i tehničara, strukovna prirodoslovna društva, planinarska društva itd.) koje ispunjavaju propisane uvjete. Ispunjavaju li uvjete ustanovljuje se uvidom u njihov program i postignuća. Ako je odgovor *neupitno potvrđan*, one ne mogu biti punopravni nego **pridruženi** (uvjetni) članovi zajednice (i saveza) bez upravljačkih prava u skupštini gradske zajednice (i saveza).

To potvrđuje i mišljenje Ureda za zakonodavstvo Vlade Republike Hrvatske s nadnevkom 23. srpnja 1997. (Klasa: 230-01/97-01/01; Urbroj: 50501-97-649), prema kojem se na osnivanje, ustroj, članstvo, upravljanje, pravni položaj, registraciju i prestanak udruga, saveza i zajednica tehničke kulture, te Hrvatske zajednice tehničke kulture i nakon stupanja na snagu Zakona o udrugama primjenjuju rješenja Zakona o tehničkoj kulturi.

Važne pripomene: Prvo, članicom gradske zajednice tehničke kulture ne može biti strana udruga, ali stranac može biti zastupnik hrvatske udruge u skupštini zajednice. Naposlijetku, redovitim i pridruženim članom neke (pa i gradske) zajednice i ikogjeg saveza ne može državno tijelo (ured, uprava, ministarstvo) jer nije pravna osoba ali ni poglavarstvo ili Vlada Republike Hrvatske, jer je to protivno javnom pravu.

³¹ Ove se odredbe odnose na sve članice – udruge, saveze i zajednice udruga. Okolnosti pod kojima tijelo državne uprave nadležno za registraciju donosi rješenje o prestanku udruge, saveza i zajednice udruga, kojim se pokreće postupak njihove likvidacije, utanačene su stavicima 1., 2. i 3. članka 28. Zakona o udrugama. Rješenje o prestanku djelovanja isto tijelo državne uprave donosi kada postoji osnovana sumnja da udruga, savez ili zajednica djeluje protivno Ustavu ili zakonu Republike Hrvatske (razlozi navedeni u članku 35. sežu od nasilnog ugrožavanja demokratskog ustavnog poretka, te neovisnosti, jedinstvenosti i teritorijalne cjelovitosti Republike Hrvatske, preko zaštite sloboda i prava drugih osoba, do zaštite zdravlja i javnog morala), odnosno temeljem pravomoćne odluke suda o zabrani djelovanja udruge, saveza ili zajednice. Svatko može podnijeti prijavu o postojanju razloga za zabranu djelovanja (županijskom državnom odvjetniku prema sjedištu udruge). Presudu o zabrani rada udruge donosi županijski sud prema Zakonu o parničnom postupku ili drugom zakonu, a žalba protiv presude o zabrani djelovanja udruge ne zadržava njezino izvršenje (članci 35., 36., 37. i 38. Zakona o udrugama).

Sukladno stavku 1. članka 25. i članku 27. Zakona o tehničkoj kulturi, pravne osobe udružene u Zajednicu ovisno o svom pravnom položaju, vlastitom ustroju, ciljevima, zadaćama i djelatnosti, imaju status (svojstvo) punopravne, nominalne ili pridružene članice.

Status punopravne članice imaju udruge (klubovi, društva) tehničke kulture u koje se građani izravno dragovoljno udružuju kao pojedinci.

Status nominalne članice imaju gradski strukovni savezi udruga tehničke kulture.

Status pridružene članice imaju druge pravne osobe (poduzeća, ustanove, udruge i ostale organizacije), koje ostvaruju programe tehničke kulture u skladu sa Zakonom o tehničkoj kulturi.

Članak 21.

Udruga tehničke kulture i savez tehničke kulture koji se želi udružiti u Zajednicu i postati njezinim članom podnosi:

- odluku ovlaštenog tijela o udruživanju udruge ili saveza u Zajednicu,
- presliku rješenja o upisu u registar udruga,
- presliku statuta (pravila) ovjerenog od nadležnog državnog tijela za registraciju,
- vjerodajnice zastupnika i zamjenika zastupnika u Zajednici,
- dokaze o državljanstvu zastupnika i zamjenika zastupnika u Zajednici i
- životopis zastupnika u Zajednici.

Ostale pravne osobe koje se žele udružiti u Zajednicu i postati njezinim članom podnose:

- odluku osobe ovlaštene za zastupanje pravne osobe o udruživanju pravne osobe u Zajednicu,
- presliku rješenja o registraciji pravne osobe,
- dokaz iz kojega se nepobitno može utvrditi ostvaruje li pravna osoba programe tehničke kulture u skladu sa Zakonom o tehničkoj kulturi,
- odluku osobe ovlaštene za zastupanje pravne osobe o imenovanju predstavnika i zamjenika predstavnika pravne osobe u Zajednici i
- dokaze o državljanstvu predstavnika i zamjenika predstavnika u Zajednici.³²

Zastupnikom i njegovim zamjenikom te predstavnikom i njegovim zamjenikom može biti imenovan poslovno sposoban građanin/ka.³³

Članak 22.

Zajednica članici izdaje odluku o prijamu u članstvo i upisuje je u Matičnu knjigu Zajednice.³⁴

³² Ti dokazi proizlaze iz Zakonom o tehničkoj kulturi i Zakonom o udrugama utanačenih uvjeta. Samo je temeljem njih moguće ustanoviti jesu li ispunjeni uvjeti udruživanja propisani Zakonom o tehničkoj kulturi.

³³ Poslovno sposoban građanin je osoba s navršenih 18 godina života kojoj pravomoćnom sudskom odlukom nije umanjena (osobe s ograničenom poslovnom sposobnošću) ili oduzeta poslovna sposobnost, te osoba mlađa od 18 godina kojoj je sudskom odlukom dopušteno sklapanje braka (članak 26. Obiteljskoga zakona, Narodne novine broj 116/2003.).

³⁴ Obveza vođenja popisa članova propisana je stavkom 3. članka 4. Zakona o udrugama. Zajednica (kao i udruga) koja ne vodi popis članova kaznit će se novčanom kaznom od 1.000 do 10.000 kuna, a odgovorna osoba zajednice

Alternativa

Naziv »Matičnu knjigu« zamjenjuju se pojmom »Popis članova« (izvorna formulacija u Zakonu o udrugama) ili terminom »Registar članova«. Pojam »Matična knjiga« predložen je zbog naravi dokumenta, jer se u njega imaju unositi svi bitni podaci o članovima.

2. Prava i obveze članica Zajednice

Članak 23.

Udruživanjem u Zajednicu, članice ne stječu prava Zajednice.

Pravna osoba članska prava i obveze stječe i preuzima danom prijama u članstvo Zajednice, odnosno danom donošenja odluke Skupštine Zajednice o prijamu.

Prava, obveze i odgovornosti članica Zajednice sukladna su njihovom članskom statusu.

Članak 24.

Prava i obveze svih članica Zajednice jesu:

- skrb o razvitku i promicanju tehničke kulture na području Grada
- sudjelovanje u ostvarivanju programa rada i ciljeva Zajednice, zajedničkih potreba i interesa i u rješavanju drugih pitanja od zajedničkog interesa;
- zajedničko djelovanje na tehničkom, tehnološkom i informatičkom odgoju i obrazovanju, te poticanju tehničkog stvaralaštva mladeži;
- iznošenje mišljenja i prijedloga za učinkovitije ostvarivanje ciljeva i zadaća Zajednice, te pokretanje rasprave o djelatnosti i radu Zajednice;
- zalaganje za potporu vlastitoj djelatnosti, radu i području tehničke kulture;
- dobivanje pravodobnih i istinitih obavijesti o radu Zajednice;
- pridržavanje Statuta i drugih akata Zajednice, etičkog kodeksa odnosno pisanih i uobičajenih načela i pravila ponašanja u bavljenju tehničkom kulturom;
- odgovorno provođenje odluka i zaključaka tijela Zajednice i preuzetih obveza;
- uporaba imovine i stručne pomoći Zajednice u skladu s odlukama njezinih upravnih tijela;
- stjecanje priznanja i nagrada za svoj rad;
- plaćanje članarine odnosno dijela troškova zajedničkog djelovanja i uporabe imovine;
- čuvanje, podizanje i zaštita ugleda i interesa Zajednice.

Udruge tehničke kulture i gradski savezi tehničke kulture imaju pravo i obvezu sudjelovati u pripremi i provedbi programa javnih potreba Grada u tehničkoj kulturi.

Članak 25.

kaznom od 500 do 5.000 kuna (članak 39. Zakona o udrugama).

Udruge i strukovni savezi tehničke kulture udruženi u Zajednicu umjesto plaćanja članarine sudjeluju u snošenju troškova zajedničkog djelovanja i uporabe imovine, usluga i stručne pomoći Zajednice temeljem odluke koju za svaku godinu donosi Izvršni odbor Zajednice.

Pridružene članice registrirane kao trgovačka društva (poduzetničke tvrtke), ustanove i udruge udruživanjem preuzimaju obvezu plaćanja članarine Zajednici prema Odluci o članarini koju za svaku godinu donosi Izvršni odbor.

3. Stegovna odgovornost u Zajednici³⁵

Članak 26.

Članica Zajednice i član(ica) Skupštine i tijela Zajednice koji ne ostvaruje ciljeve i zadaće zbog kojih je Zajednica osnovana te program rada, krši zakonske propise i povrijedi članske obveze utvrđene ovim Statutom, drugim aktima, etičkim kodeksom i uobičajenim pravilima bavljenja tehničkom kulturom, te time nanese štetu interesima i ugledu Zajednice, podliježe stegovnoj odgovornosti.

Pokretanju postupka utvrđivanja stegovne odgovornosti prethodi pisano upozorenje u kojem predsjednik(ca) i tajnik(ca) Zajednice članici Zajednice ili pojedincu na nedvojbenu način skreću pozornost na nedostatke i predlažu mjere i aktivnosti te rokove za njihovo otklanjanje, a mogu zahtijevati pismeno očitovanje predsjednika i tajnika ili izvršnog odbora članice.

Odgovornost utvrđuje i sporove između članica i članova tijela Zajednice rješava Sud časti.

Članica Zajednice i član(ica) Skupštine i tijela Zajednice kojem je izrečena stegovna mjera ima pravo priziva (žalbe).

Odluka o izrečenoj stegovnoj mjeri dostavlja se po pravomoćnosti pravnoj ili fizičkoj osobi kojoj je izrečena, unosi se u Matičnu knjigu Zajednice ili udruge čijim je pojedinac članom te javno objavljuje na oglasnoj ploči i web-stranici Zajednice.

Alternativa za stavak 3.

U stavku 3. riječi »Sud časti« zamjenjuju se riječima »Stegovni sud« ili »Obranički sud«.³⁶

3.1. Stegovna odgovornost članica Zajednice

Članak 27.

³⁵ Zakon o tehničkoj kulturi ne uređuje stegovnu odgovornost a prema alineji 4. stavak 4. članka 11. Zakona o udrugama statut »može sadržavati odredbe o« stegovnoj odgovornosti članova. Iskustvo je, međutim, zadnjih 15 godina naložilo normiranje postupka utvrđivanja odgovornosti i mjera za pojedine povrede. Mjere koje se mogu izreći uređene su u ovome, a postupak utvrđivanja stegovne odgovornosti u odjeljku »Sud časti«. Zajednica može donijeti normativni akt kojim detaljnije razrađuje postupak utvrđivanja stegovne odgovornosti.

³⁶ Naravi udruge primjereno je da to rješava Sud časti, a još primjerenije »Obranički sud« (naziv tog tijela sastavljenog od najvidenijih osoba neupitnog ugleda u pravilima prvih hrvatskih udruga tehničke kulture).

Članici Zajednice mogu se, zbog razloga u članku 26. stavak 1. ovoga Statuta ili ako neopravdano ne ispuni obveze u Programu javnih potreba u tehničkoj kulturi, izreći ove stegovne mjere:

1. opomena,
2. uskrata prava sudjelovanja u radu Zajednice (suspenzija),
3. isključenje iz članstva Zajednice.

Članak 28.

Opomena je najblaža stegovna mjera i izriče se članici koja:

1. ne ostvaruje ciljeve i zadaće zbog kojih je osnovana,
2. ne ispunjava obveze spram vlastitih članova i povrijedi njihova prava,
3. djeluje protivno ciljevima Zajednice,
4. teže povrijedi odredbe ovoga Statuta i općih akata Zajednice,
5. neosnovano ne ispuni svoje obveze u Programu javnih potreba Grada u tehničkoj kulturi,
6. ne ostvaruje i djeluje protivno odlukama Skupštine i zaključcima tijela Zajednice,
7. nakon upozorenja ne uskladi svoje akte i djelovanje s aktima Zajednice,
8. neopravdano nakon upozorenja ne ispuni financijske i druge obveze spram Zajednice,
9. svojim djelovanjem nanese težu štetu interesima i ugledu Zajednice.

Članak 29.

Članici se uskraćuje pravo sudjelovanja u radu Zajednice iz razloga u članku 28. ovoga Statuta, ako nakon opomene nastavi s aktivnošću zbog koje joj je opomena izrečena.

Uskratom prava sudjelovanja u radu Zajednice onemogućuje se:

1. sudjelovanje zastupnika ili predstavnika članice u radu Skupštine i tijela Zajednice;
2. sudjelovanje članova članice u programima i manifestacijama u zemlji koje priprema i izvodi Zajednica i u programu i manifestacijama organizacija u koje je Zajednica udružena;
3. sudjelovanje članice u Programu javnih potreba Grada u tehničkoj kulturi.

Uskrata prava sudjelovanja u radu Zajednice traje sve dok članica ne ukloni nedostatke ili ne ispuni obveze zbog čijeg je nepoštivanja takva mjera izrečena, a najdulje jednu godinu.

U vremenu trajanja stegovne mjere:

- zastupnici odnosno predstavnici članice mogu pribivati sjednicama tijela Zajednice kao promatrači bez prava sudjelovanja u raspravi i bez prava glasa odnosno odlučivanja;
- članovi članice mogu sudjelovati u programima iz točke 2. stavka 2. ovoga članka samo kao pojedinci, a ne mogu predstavljati članicu.

Članak 30.

Isključenje iz članstva Zajednice je najteža i krajnja stegovna mjera i donosi se kada se steknu okolnosti zbog kojih članica postane nedostojnom članstva u Zajednici, odnosno zbog:

1. djelovanja suprotnog javnoj politici tehničke kulture;
2. neispunjavanja obveza spram vlastitih članica i teške povrede njihovih prava;

3. trajnijeg djelovanja protivnog odredbama Statuta, drugih općih akata i programu Zajednice;
4. odbijanja ispunjavanja finansijskih i drugih obveza spram Zajednice;
5. nanošenja teške štete interesima i ugledu Zajednice.

Odluci o isključenju iz članstva u svezi točke 2., 3. i 4. prethodnog stavka prethodi opomena.

3.2. Stegovna odgovornost članova(ica) tijela Zajednice

Članak 31.

Članu(ici) Skupštine i ostalih tijela Zajednice mogu se, zbog razloga u članku 26. stavak 1. ovoga Statuta, te povrede imena i ugleda Zajednice, nanošenja štete interesima i narušavanja ugleda drugih članica Zajednice i članova(ica) tijela Zajednice, izreći ove stegovne mjere (kazne):

1. opomena,
2. privremeno isključenje iz udruge tehničke kulture i
3. trajno isključenje iz udruge tehničke kulture.

Članak 32.

Opomena je najblaža stegovna mjera, koja se izriče ako član(ica) tijela Zajednice:

1. teže povrijedi odredbe Statuta i općih akata Zajednice i ne pridržava se etičkog kodeksa i uobičajenih pravila ponašanja člana udruge tehničke kulture;
2. svojim djelovanjem nanese težu štetu interesima i ugledu Zajednice ili njene članice;
3. ne provodi i djeluje protivno odlukama Skupštine i tijela Zajednice;
4. ne ispunjava preuzete i/ili ugovorene finansijske i druge obveze;
5. nakon upozorenja ne uskladi svoje ponašanje s aktima i odlukama Zajednice, te etičkim kodeksom i uobičajenim pravilima ponašanja člana udruge tehničke kulture.

Članak 33.

Privremeno isključenje iz članstva udruge tehničke kulture izriče se članu(ici) tijela Zajednice, koji nakon izricanja opomene iz razloga u članku 32. ovoga Statuta ne ukloni nedostatke i ne prekine ponašanje zbog kojega je opomenut(a) i ugrozi ostvarivanje programa Zajednice.

Privremeno isključenje iz članstva udruge tehničke kulture traje dok član(ica) ne ukloni nedostatke ili ne ispuni obveze zbog čijeg je nepoštivanja izrečeno, a najdulje jednu godinu.

Privremeno isključenje iz članstva udruge podrazumijeva uskratu prava sudjelovanja u radu i svim aktivnostima udruge, saveza i zajednica tehničke kulture u Republici Hrvatskoj i u inozemstvu do kraja trajanja mjere, a time i suspenziju sa dužnosti u Zajednici.

Članak 34.

Trajno isključenje iz članstva udruge tehničke kulture najteža je i krajnja stegovna mjera koja se članu(ici) tijela Zajednice može izreći zbog:

1. kršenja zakonskih propisa;
2. trajnijeg djelovanja protivno odredbama Statuta, drugih akata i programa Zajednice;
3. omalovažavanja i nepridržavanja normi utvrđenih etičkim kodeksom te ponašanja nespojivog s uobičajenim pravilima ponašanja člana udruge tehničke kulture;
4. nanošenja teške štete interesima i ugledu Zajednice ili njezine članice;
5. nanošenja materijalne štete Zajednici i članu(ici) njezinih tijela.

4. Prestanak članstva u Zajednici

Članak 35.

Članstvo u Zajednici, osim isključenjem predviđenim člankom 29. ovoga Statuta, prestaje:

1. odlukom članice o razdruživanju i
2. brisanjem članice iz članstva.

Do prestanka članstva odlukom o razdruživanju dolazi na vlastiti zahtjev članice u trenutku prijama obrazložene vjerodostojne odluke tijela članice ovlaštenog njezinim Statutom.

Brisanjem članstvo prestaje temeljem:

- pravomoćnog rješenja tijela državne uprave nadležnog za registraciju o brisanju članice iz registra odnosno o njezinom prestanku,
- pravomoćne sudske zabrane djelovanja članice,
- odluke Skupštine članice o prestanku djelovanja i postojanja članice,
- neplaćanja članarine do kraja kalendarske godine³⁷ i
- u drugim slučajevima predviđenim zakonskim propisima.

Brisanje provodi tajnik(ca) Zajednice, koji(a) je o brisanju i razlozima brisanja u roku od 30 dana dopisom dužan obavijestiti sve članice Zajednice.

Članak 36.

Članica kojoj prestane svojstvo članice Zajednice dužna je izmiriti svoje obveze prema Zajednici.

V. UNUTARNJI USTROJ ZAJEDNICE³⁸

³⁷ I taj je rok dugačak.

³⁸ Uređivanje unutarnjeg ustroja zajednice naloženo je prvim Zakonom o udrugama iz 1997. godine i zadržano njegovom inačicom iz 2001. Naime, stavkom 2. članka 32. Zakona o tehničkoj kulturi zajednici je prepušteno da statutom samostalno uredi svoj ustroj (time i ustrojstvene oblike). Međutim, kako se taj Zakon u članku 5. stavak 2. i članku 31. stavak 1. poziva na opći zakon kojim je ova materija uređena, neophodno je primijeniti stavak 3. članka 7. Zakona o udrugama, koji propisuje da udruga može imati ustrojstvene oblike (podružnice, ogranke, klubove i slično) u skladu sa statutom, te da ti oblici mogu imati svojstvo pravne osobe **ako je to određeno statutom**.

Riječju, zajednica mora statutom predvidjeti ustrojstvene oblike koji bi mogli imati svojstvo pravne osobe, jer se na njih primjenjuju odredbe o upisu u registar udruga.

Pripominjemo, Zajednica koja u propisanom roku (tri mjeseca od dana donošenja odluke o pokretanju postupka za upis u registar – stavak 2. članka 15. Zakona o udrugama) ne podnese tijelu nadležnom za registraciju zahtjev za upis u

Članak 37.

Radi planskog i organiziranog postizanja ciljeva Zajednice, a osobito radi obavljanja obrazovne i drugih djelatnosti tehničke kulture kojima se osiguravaju osnovni standardi tehničke kulture, razvijaju i njeguju stvaralačke sposobnosti mladih i potpunije zadovoljavaju osobni interesi građana i javne potrebe u tehničkoj kulturi, Zajednica pod uvjetima utvrđenim Zakonom o tehničkoj kulturi i drugim propisima ustanovljuje ove ustrojstvene oblike.³⁹

- sekcije-klubove (poblize ih odrediti a ako im se smjera dati pravnu osobnost obvezno pobrojiti);
- podružnice za cjelovite programe stjecanja tehničkih, tehnoloških i informatičkih znanja i vještina kakvi su informatičke i druge škole;
- centar tehničke kulture;
- ostale ustrojstvene oblike djelovanja.⁴⁰

Ciljevi i zadaće, djelokrug rada, pravni status, ustroj, sredstva i druga pitanja od značaja za rad ustrojstvenih oblika iz prethodnoga stavka utvrđuju se aktom o njihovu osnivanju.

Alternativa

Članak se dopunjuje, modificira ili briše, ovisno o ciljevima. Primjerice, ako ima ili nakanjuje osnovati centar tehničke kulture ili informatičku školu, Zajednica ih statutom mora predvidjeti.

Članak 38.

Zajednica podupire i provodi, napose umreživanjem aktivnosti sudionika, izvanškolske programe popularizacije znanosti te razvitka tehničko-tehnološkog stvaralaštva a s dragovoljnim oblicima izvannastavnih tehničkih i srodnih aktivnosti mladih u školama može ostvarivati programsko i ustrojstveno zajedništvo, i u tu svrhu osniva Odbor za izvanškolske programe mladeži.

Alternativa

Članak se modificira sukladno dugoročnijim planovima i mogućnostima Zajednice.

registar suočit će se s nemogućnošću registracije: zahtjev će biti odbačen zaključkom protiv kojeg će morati (želi li upis) uložiti žalbu! Prema tome, novčana kazna iz 1997. jest ukinuta ali je uvedena administrativna zapreka.

³⁹ Uvjeti koje udruge, zajednice i savezi udruge moraju ispuniti za obavljanje poslova obrazovanja ili osposobljavanja za stjecanje izvanškolskih tehničkih, tehnoloških i informatičkih znanja i vještina po čijem uspješnom završetku polaznici dobiju uvjerenje o svladanom programu i za izvođenje nastavnih i izvannastavnih programa za osnovne i srednje škole, te stručna sprema koja je uvjet za obnašanje tih poslova (članci 7. i 8. Zakona o tehničkoj kulturi) propisani su Pravilnikom o uvjetima za obavljanje djelatnosti tehničke kulture (Narodne novine, broj 31/1994). Ti su uvjeti bitni za izvođenje obrazovnih programa i osnivanje centra tehničke kulture. Zajednica koja započne takvu djelatnost mimo propisanih uvjeta i izda uvjerenje protivno odredbama Zakona kaznit će se novčano od 400 do 800 DEM u kunskoj protuvrijednosti a odgovorna osoba zajednice kaznom od 100 do 500 DEM u kunskoj protuvrijednosti. Za opetovani prekršaj uz naplatu kazne zajednici će se oduzeti dozvola za obavljanje djelatnosti u trajanju do šest mjeseci, a za treći put učinjen prekršaj izreći će se kazna trajnog oduzimanja dozvole (članak 41. Zakona o tehničkoj kulturi).

⁴⁰ To su radionice, ustrojstveni oblici proizvodnje i prometa vlastitih proizvoda i pružanja usluga itd. Poduzeće ili ustanova ne može biti ustrojstveni oblik Zajednice iako ih ona može osnovati, jer to zakoni ne dopuštaju.

VI. UPRAVLJANJE ZAJEDNICOM I TIJELA ZAJEDNICE

1. Zajedničke odredbe

Članak 39.

Zajednicom upravljaju članice, i to:

1. neposrednim poticanjem razmatranja pitanja i podnošenjem prijedloga tijelima Zajednice,
2. osobnim izjašnjavanjem zastupnika članica u Skupštini, te
3. posredno preko članova Skupštine izabраниh u druga tijela upravljanja i nadzora te u radna tijela Zajednice.

Članak 40.

Tijela upravljanja i nadzora Zajednice jesu:⁴¹

1. Skupština,
2. Izvršni (Upravni) odbor,
3. Nadzorni odbor,
4. Sud časti (Obranički sud).

Stalna radna tijela Zajednice jesu:

1. Stručni savjet,
2. Odbor za izvanškolske programe mladeži.

2. Skupština Zajednice

Članak 41.

Skupština je najviše tijelo upravljanja Zajednicom, a tvore je zastupnici ili predstavnici članica izabrani sukladno aktima članica, na vrijeme od četiri godine.

⁴¹ Zakon o udrugama **ne mijenja sustav upravljanja zajednicama tehničke kulture**. Naime, člankom 32. Zakona o tehničkoj kulturi normirano je da zajednicom »upravlja skupština koju čine predstavnici članica«, te »Statutom zajednice i saveza tehničke kulture uređuju se pitanja njihova ustrojstva, djelokruga i načina rada skupštine zajednice i saveza tehničke kulture, te druga pitanja u svezi s njihovim radom i zadaćama«, a člankom 6. Zakona o udrugama predviđeno je da članovi radom udruge upravljaju neposredno ili preko svojih izabranih predstavnika. Opći okviri određeni potonjim Zakonom unutar kojih udruge i zajednice samostalno uređuju druga pitanja jesu: udruga obvezno jedino mora imati skupštinu kao najviše tijelo upravljanja (stavak 4.), a druga tijela može imati ako ih utvrdi statutom (stavak 5.). Iako skupština može imati i drukčiji naziv (stavak 4.), zajednicama, savezima i Hrvatskom zajednicom tehničke kulture temeljem članka 32. Zakona o tehničkoj kulturi upravlja *skupština*.

U predlošku se na više mjesta za izvršni odbor navodi alternativni naziv upravni odbor, iako je naravi upravljanja neprofitnim društvom dragovoljno udruženih osoba semantički bliži pojam »izvršni odbor«. Isto tako, predlaže se uporaba naziva nadzorni odbor, umjesto rogotatnih i bespotrebnih tuđica kakva je »kontrolna komisija«.

Svaka članica Zajednice bira jednog⁴² zastupnika ili predstavnika i njegovog zamjenika u Skupštinu Zajednice. Zamjenik ima sva prava zastupnika, kada ovaj ne može sudjelovati u zasjedanju Skupštine ili kada članica ocijeni da zamjenik može svrsishodnije zastupati njena prava.

Stranac može biti zastupnikom i zamjenikom zastupnika udruge tehničke kulture ako mu je odobreno trajno nastanjenje ili izdana poslovna viza ili boravi na produženom boravku dulje od jedne godine u Republici Hrvatskoj i ako država čiji je državljanin to dopušta građanima Republike Hrvatske.⁴³

Zastupnici punopravnih članica imaju pravo sudjelovati u upravljanju svim poslovima Zajednice, birati i biti birani u tijela Zajednice, zastupnici nominalnih članica sudjelovati u odlučivanju o svim pitanjima djelovanja Zajednice osim da biraju i budu birani za predsjednika i potpredsjednika i člana Izvršnog odbora Zajednice, a predstavnici pridruženih članica sudjelovati u raspravama bez prava odlučivanja i bez prava da biraju i budu birani za predsjednika i potpredsjednika Zajednice i za člana Izvršnog i Nadzornog odbora, te Suda časti (Obraničkog suda).⁴⁴

Član Skupštine može biti odriješen dužnosti i prije isteka vremena na koje je izabran ako to sam zatraži, ili ga opozove članica koja ga je izabrala, ili ako izgubi svojstvo člana udruge čijim je zastupnikom.

Odredba prethodnog stavka odnosi se i na zamjenika zastupnika, te na predstavnika i zamjenika predstavnika pridružene članice.

Alternativa za stavak 2.

Stavak se mijenja sukladno odluci Zajednice koja ima 15 i manje članica da svaka njezina članica bira 2 ili 3 zastupnika kako bi sveukupan broj članova Skupštine iznosio 20-35. Međutim, zbog načela jednakopravnosti svaka punopravna članica mora imati isti broj zastupnika u Zajednici.

Članak 42.

Skupština Zajednice:

a) *razmatra:*

- ostvarivanje programa djelovanja i provedbu akata Zajednice,
- izvještaje o radu tijela i Zajednice u cijelini,

⁴² Broj zastupnika može biti veći, ali sve članice moraju imati jednak broj zastupnika i njihovih zamjenika.

⁴³ Nakon ukidanja ograničenja za strance iz Zakona o udrugama članom udruge ne može biti osoba bez državljanstva.

⁴⁴ Prema stavcima 1. i 2. članka 3. Zakona o udrugama (Zakon o tehničkoj kulturi ne sadrži odredbe o pravima i obvezama članova) pravo upravljanja Zajednicom imaju samo redovite (punopravne) članice, a one to ostvaruju putem svojih zastupnika. S obzirom na odredbu o javnim potrebama (stavak 1. članka 20. Zakona o tehničkoj kulturi), zastupnici gradskih saveza tehničke kulture imaju pravo i obvezu odlučivati o programu Zajednice i sudjelovati u pripremi i izvedbi programa javnih potreba u tehničkoj kulturi. Predstavnici pridruženih članica ne sudjeluju izravno u upravljanju Zajednicom, ali mogu sudjelovati u raspravama i biti birani u radna tijela Zajednice.

Mogućnost multiplikacije upravljačkih prava proizlazi iz toga što u Hrvatskoj, uz Zagrebačku zajednicu, djeluje 19 županijskih i 32 gradske zajednice, te 23 gradska i županijska saveza. Nije poznat broj drugih pravnih osoba koje ostvaruju programe tehničke kulture a udružene su u gradske i županijske zajednice tehničke kulture, jer se ne zna koliko je, primjerice, športsko-tehničkih udruga uskladilo svoje statute sa Zakonom o tehničkoj kulturi.

Uvjeti za osnivanje gradskih zajednica postoje u još 20-ak gradova i u općinama Kostrena i Križ.

- druga pitanja značajna za djelovanje Zajednice;

b) utvrđuje:

- ciljeve i politiku razvitka Zajednice sadržane u njezinim programima,
- načela osiguranja, raspodjele i uporabe sredstava za postizanje ciljeva Zajednice;

c) donosi:

- Statut Zajednice i njegove izmjene i dopune,
- Poslovnik Skupštine,
- Odluku o sastavu i izboru tijela Skupštine i druge akte utvrđene Statutom i zakonom,
- program rada Zajednice,
- godišnji financijski plan i izvještaj (zaključni račun) Zajednice;

d) odlučuje o:

- osnivanju udruga tehničke kulture,
- udruživanju Zajednice u druge zajednice i saveze udruga, te organizacije,
- ustanovljenju javnih priznanja Zajednice,
- izdavanju glasila Zajednice,
- prizivima (prigovorima, žalbama) protiv odluka Suda časti i Izvršnog odbora,
- prestanku postojanja i rada te imovini Zajednice tročetrvrtinskom većinom ukupnog broja članova Skupštine;

e) bira i odrješuje:

- predsjednika i potpredsjednika Zajednice,
- članove Izvršnog (Upravnog) odbora Zajednice,
- Nadzorni odbor Zajednice,
- Sud časti (Obranički sud) Zajednice,
- radna tijela Zajednice i utvrđuje im zadaće i

f) proglašuje:

- počasnog predsjednika Zajednice,
- počasne članove Zajednice i
- podupiruće članove Zajednice.

Skupština raspravlja i odlučuje i o drugim pitanjima iz svog djelokruga određenim zakonom i Statutom, koji ovim Statutom ili njezinom odlukom nisu stavljeni u nadležnost Izvršnog odbora ili drugog tijela i koja joj povjere članice Zajednice.

Članak 43.

Skupština radi u sjednici, koja može biti redovita, izborna i izvanredna.

Redovito zasjedanje održava se prema potrebi a najmanje jednom godišnje.

Izborna zasjedanje se održava svake četvrte godine, a izvanredno kada postoje važni razlozi.

Zasjedanje Skupštine je javno i, kao gosti, na poziv predsjednik(ce) Zajednice mogu mu nazočiti predstavnici vlasti, Hrvatske zajednice tehničke kulture, županijske zajednice, poduzeća, ustanova i drugih organizacija s kojima Zajednica surađuje, te podupirući i počasni članovi Zajednice.

Članak 44.

Redovitu sjednicu Skupštine saziva predsjednik(ca) Zajednice kada to prosudi potrebnim ili na temelju zaključka Izvršnog odbora, upućivanjem pisanog poziva najkasnije osam (8) dana prije sjednice.

Izborna zasjedanje saziva predsjednik(ca) Zajednice temeljem odluke dotadašnjeg Izvršnog odbora.

Poziv na sjednicu Skupštine mora sadržavati dan, mjesto i vrijeme održavanja sjednice, te prijedlog dnevnoga reda. Uz poziv se šalju i materijali o pitanjima na dnevnome redu.

Kada Skupština odlučuje o pitanjima koja iziskuju prethodno izjašnjenje članica Zajednice, materijali za zasjedanje dostavljaju se najmanje četrnaest (14) dana prije održavanja zasjedanja, osim u slučaju izvanrednog zasjedanja Skupštine kada vrijedi rok iz stavka 1. ovog članka.

Članak 44.

Izvanrednu sjednicu Skupštine može sazvati predsjednik(ca) Zajednice na vlastiti poticaj, na zahtjev Izvršnog ili Nadzornog odbora ili na pisani zahtjev najmanje jedne trećine članica Zajednice. U zahtjevu za sazivanje Skupštine predlagatelji su obvezni predložiti dnevni red sjednice.

Ako predsjednik(ca) ne sazove sjednicu Skupštine u roku od 30 dana od zaprimljenog zahtjeva predlagatelja iz prethodnog stavka, sjednicu mogu sazvati predlagatelji.

Sazivači izvanredne sjednice Skupštine dužni su u poziv uvrstiti prijedlog dnevnoga reda, te odrediti dan, mjesto i vrijeme održavanja sjednice.

U izvanrednoj sjednici Skupština razmatra samo ona pitanja zbog kojih je sazvana.

Članak 45.

Skupštinom predsjedava predsjednik(ca) Zajednice, a u njegov(zin)oj odsutnosti Skupština na početku zasjedanja javnim glasovanjem određuje osobu koja će predsjedati sjednicom.

Izbornu skupštinu vodi tročlano radno predsjedništvo koje na prijedlog predsjednika(ce) Zajednice javnim glasovanjem biraju nazočni članovi.

Predloženi za članove tijela upravljanja mogu istaknuti radno predsjedništvo, Izvršni odbor dotadašnjeg saziva ili pet zastupnika punopravnih članica Zajednice, odnosno redovitih članova Skupštine, koji su za njih obvezni podastrijeti obrazloženje. U izbornom postupku osigurava se poštivanje načela javnog predlaganja, utvrđivanje više predloženika od broja koji se bira i tajno izjašnjenje o predloženicima.

Alternativa za stavak 1.

Zasjedanje Skupštine vodi predsjedatelj(ica) koji se na početku zasjedanja bira iz reda zastupnika punopravnih članica Zajednice.⁴⁵

Alternativa 2.

Unosi se novi stavak 4. koji glasi: »Za predsjednika/cu i potpredsjednika/cu Zajednice, te članove Izvršnog (Upravnog) i Nadzornog odbora ne mogu se predložiti osobe koje su navršile 72 godine života, a ako izabrane osobe u mandatnom razdoblju navrše 72 godine života njima po sili ove odredbe prestaje dužnost.⁴⁶

Članak 46.

U zasjedanju se raspravlja o svakom predmetu koji je na dnevnom redu, osim o pitanjima o kojima temeljem Poslovnika ili izjašnjavanja članova, Skupština odlučuje bez rasprave.

Skupština može ograničiti vrijeme izlaganja govornika o svakom pitanju s tim što ono u slučaju razmatranja prijedloga općeg akta, prijedloga programa rada, izvještaja o radu i srodnih pitanja te isticanja predloženika u izbornom postupku ne može biti kraće od pet (5) minuta.

Govornici raspravljaju redosljedom prijave predsjedatelju. Preko reda riječ dobiva govornik koji govori o povredi Poslovnika ili o netočno iznijetim podacima i tvrdnjama koji mogu dovesti do pogrešnog zaključka, odnosno koji replicira. O istom pitanju jedan sudionik ima pravo na dvije replike: prvu u trajanju do tri (3) i drugu u trajanju do jedne i pol minute.

Zabranjeno je iznošenje rasnih, nacionalnih i drugih predrasuda, vrijeđanje javnoga morala, te zagovaranje ili omalovažavanje političkih nazora, stranačke, vjerske, staleške i spolne pripadnosti, ili povreda privatnosti bilo koje osobe.

Predsjedatelj je dužan prekinuti i javno opomenuti govornika koji iznosi netočne podatke, vrijeđa osobe, tijela ili javni moral, a javno ukoriti i udaljiti sa zasjedanja osobu koja opetuje ponašanje zbog kojega je bila javno opomenuta, koja je pod utjecajem alkohola ili opijata, neuljudno se ponaša, te učestalim i neprimjerenim upadicama i na drugi način narušava red zasjedanja.

Predsjedatelj zaključuje raspravu kada utvrdi da nema više prijavljenih govornika.

O zasjedanju Skupštine vodi se zapisnik koji se trajno čuva u pismohrani Zajednice.

⁴⁵ Alternativa počiva na logici podjele predstavničkih i izvršnih ovlasti, jer je predsjednik Zajednice po položaju i predsjednik Izvršnog odbora, pa spajanje uloge predsjednika Zajednice s ulogom predsjedatelja zasjedanja Skupštine upućuje na fuziju predstavničke i izvršne funkcije.

⁴⁶ Ova preporuka UNESCO-a, koji ima posebnu upravu za nevladine organizacije (NGO, Non-Government Organizations), je posljedica neumitnih bioloških zakona, koje svaki (nepredvidljiv) izuzetak potvrđuje. Rečenu dobnu granicu UNESCO striktno poštuje. Preporuka je u Hrvatskoj sve aktualnija: u postsocijalističkom razdoblju sporo je i rijetko podmlađivanje tijela i dužnosnika zajednica i strukovnih saveza udruga tehničke kulture uslijed čega se sustavno smanjuje udjel mladih (prosječna životna dob članova izvršnog odbora jednog nacionalnog saveza danas, primjerice, iznosi 69 godina!).

Članak 47.

Skupština pravovaljano odlučuje ako zasjedanju pribiva više od polovice zastupnika punopravnih članica Zajednice u Skupštini.

Skupština donosi odluke natpolovičnom većinom svojih nazočnih članova, pod uvjetom da ovim Statutom nije određen poseban kvalificirani kvorum.

Ukupan broj članova Skupštine s pravom odlučivanja i biranja dužnosnika i članova tijela Zajednice ovisi o članskom statusu i propisan je u stavku 4. članka 41. ovoga Statuta.

Skupština donosi odluke javnim glasovanjem, osim o pitanju za koje normativnim aktom propiše ili izjašnjavanjem odluči glasovati tajno.

Članak 48.

Prava i obveze članova, priprema i način sazivanja zasjedanja, tijek zasjedanja i način odlučivanja, kao i druga pitanja rada Skupštine pobliže se uređuju Poslovníkom Skupštine.

3. Izvršni (Upravni) odbor

Članak 49.

Izvršni odbor je izvršno tijelo Skupštine Zajednice, koje obnaša svoje poslove utvrđene ovim Statutom između zasjedanja Skupštine.

Članak 50.

Izvršni odbor tvori pet članova: predsjednik(ca), potpredsjednik(ca) i tri člana, koje iz svog sastava bira Skupština Zajednice na vrijeme od četiri godine s mogućnošću ponovnog izbora.

Predsjednik(ca) i potpredsjednik(ca) Zajednice članovi su Izvršnog odbora po položaju.

Izborom članova Izvršnog odbora Skupština skrbi o odgovarajućoj zastupljenosti udruga tehničke kulture redovitih članica Zajednice u njegovu sastavu.⁴⁷

Alternativa za stavak 1.

⁴⁷ Raniju alternativu za novi stavak 4. ovoga članka («Potpredsjednik i tri člana Izvršnog odbora biraju se na prijedlog predsjednika Zajednice iz reda viđenih zastupnika punopravnih članica u Skupštini Zajednice.») nevoljko je primilo članstvo udruga, pa je izostavljena.

Broj članova Izvršnog odbora ovisi o brojnosti punopravnih članica Zajednice. Najmanji broj članova iznosi tri, a poželjno je ne prijeći devet članova. Zajednice koje imaju manje od 10 redovitih članica nemaju potrebu izbora potpredsjednika i više od tri člana Izvršnog odbora.

Članak 51.

Izvršni odbor:

- usklađuje rad članica Zajednice i vodi djelovanje Zajednice između sjednica Skupštine;
- provodi odluke Skupštine;
- skrbi o izvršenju Programa rada Zajednice, ustrojava oblike djelovanja i odlučuje o sudjelovanju članica i predstavnika Zajednice na manifestacijama tehničke kulture;
- utvrđuje prijedlog Statuta i drugih normativnih akata što ih donosi Skupština;
- utvrđuje prijedloge Programa rada Zajednice, Programa javnih potreba Grada u tehničkoj kulturi i kriterija za utvrđivanje rokova i financiranje programa javnih potreba, te izvještaja;
- utvrđuje prijedlog financijskog plana i izvještaja (završnog računa), a ako se Skupština ne može pravodobno sastati, privremeno donosi financijski plan i završni račun, koje podnosi na odobrenje Skupštini u prvom idućem zasjedanju;
- upravlja imovinom Zajednice, skrbi o ostvarenju financijskog plana i donosi provedbene odluke o uporabi novčanih sredstava i vrijednosnih papira (prava);
- odlučuje o zaključivanju pravnih poslova u ime Zajednice;
- daje suglasnost za udruživanje novih članica u Zajednicu;
- ustrojava i usklađuje suradnju s Hrvatskom zajednicom tehničke kulture, drugim zajednicama i organizacijama, imenuje i odrješuje predstavnike Zajednice u njima i razmatra njihov rad;
- odlučuje o osnivanju radnih tijela Izvršnog odbora te imenuje i odrješuje njihove članove;
- donosi akte koji nisu u nadležnosti Skupštine;
- utvrđuje prijedloge za dodjelu nagrada i priznanja;
- odlučuje o visini članarine, te o visini nagrada i naknada;
- imenuje i odrješuje tajnika(cu) Zajednice;
- donosi akte o ustroju i obavljanju stručnih podlova (stručne službe) Zajednice sukladno zakonu;
- priprema materijale i podnosi izvještaje o radu Skupštini;
- djeluje kao savjetodavno tijelo predsjednika Zajednice;
- predlaže počasne i podupiruće članove Zajednice;
- obavlja ostale zadaće utvrđene Statutom, drugim aktima Zajednice i koje mu povjeri Skupština;
- rješava pitanja važna za redovito djelovanje Zajednice koja nisu predviđena normativnim aktima ili u nadležnosti drugih tijela i o tome izvještava Skupštinu u prvom idućem zasjedanju.

Izvršni odbor podnosi Skupštini godišnji izvještaj o svom radu.

Članak 52.

Izvršni odbor radi i odlučuje u sjednicama koje održava prema potrebi, a najmanje četiri puta godišnje.

Izvršni odbor saziva predsjednik(ca) Zajednice po svojoj odluci ili kada to zatraži:

- trećina članova Izvršnog odbora Zajednice,

- tajnik(ca) Zajednice ili
- Izvršni odbor Hrvatske zajednice tehničke kulture.

Radom Izvršnog odbora rukovodi predsjednik(ca) Zajednice, a u slučaju njegov(zin)e spriječenosti potpredsjednik(ca) odnosno član(ica) Izvršnog odbora kojega(u) ovlasti predsjednik(ca) Zajednice.

Izvršni odbor pravovaljano odlučuje u sjednici kojoj pribiva natpolovičan broj njegovih članova, a odluke donosi većinom glasova nazočnih članova.

Izvršni odbor odlučuje javnim glasovanjem, osim kada odluči da o pojedinom pitanju glasuje tajno.

O sjednicama Izvršnog odbora vodi se zapisnik. Zapisnik vodi tajnik(ca), a supotpisuju ga tajnik(ca) i predsjednik(ca) Zajednice.

Zaključci se šalju svim članovima Izvršnog i Nadzornog odbora.

Izvršni odbor može svoje djelovanje pobliže urediti poslovnikom.

Alternativa za stavak 3.

Ako Zajednica nema potpredsjednika izostavljaju se riječi »predsjednik(ca) odnosno«. Jednako tako je moguće da odluku o članu Izvršnog odbora koji će zamjenjivati predsjednika(cu) donosi Izvršni odbor.

Članak 53.

Članovi Izvršnog odbora zajednički odgovaraju za njegov rad Skupštini, a pojedinačno za svoj rad i za rad Izvršnog odbora, u granicama povjerenih im ovlasti i dužnosti, Skupštini i Izvršnome odboru.

Izvršni odbor i svaki njegov član(ica) mogu podnijeti ostavku ili biti opozvani prije isteka mandata na koji su birani.

Član(ica) Izvršnog odbora i Izvršni odbor u cjelini mogu biti opozvani ako:

- ne ispunjavaju ovim Statutom i odlukama Skupštine utvrđene obveze
- postupaju protivno odredbama ovoga Statuta i ciljevima djelovanja koje je utvrdila Skupština, te time Zajednici nanesu značajniju štetu.

Opoziv člana(ice) Izvršnog odbora može predložiti Izvršni odbor, Nadzorni odbor, predsjednik(ca) Zajednice ili najmanje pet članova Skupštine.

Postupak opoziva jednak je postupku izbora.

Članu Izvršnog odbora, koji izgubi svojstvo člana Skupštine Zajednice iz razloga navedenih u stavku 5. članka 41. ovoga Statuta, dužnost člana Odbora prestaje odlukom Skupštine.

Alternativa (novi stavak 7.)

Ako predsjednik(ca) Zajednice predlaže članove Izvršnog odbora, unosi se novi stavak 7.:

»U slučaju opoziva ili ostavke predsjednika(ce) Zajednice, ostavku podnose svi članovi Izvršnog odbora.«

4. Nadzorni odbor

Članak 54.

Nadzorni odbor⁴⁸ tvore predsjednik(ca) i dva člana, koje bira Skupština iz reda zastupnika redovitih članica Zajednice. Član Nadzornog odbora ne može biti član Izvršnog odbora i Suda časti.

Mandat članova Nadzornog odbora traje četiri godine i mogu biti ponovo birani.

Predsjednik(ca) i članovi Nadzornog odbora mogu biti opozvani iz razloga i po postupku kako se opozivaju članovi Izvršnog odbora.

Članak 55.

Nadzorni odbor prati i nadzire:

- provođenje Statuta općih akata i odluka tijela Zajednice i
- rad, poslovanje i raspolaganje imovinom Zajednice i utvrđuje jesu li u skladu s aktima Zajednice, a raspolaganje sredstvima odgovorno i gospodarski svrsishodno.

Nadzorni odbor radi u sjednicama koje saziva predsjednik(ca), a odluke donosi većinom glasova ukupnog broja članova(ica).

Članak 56.

⁴⁸ Nadzorni odbor prema Zakonu o udrugama nije obvezno tijelo, a Zakon o tehničkoj kulturi ga ne spominje. Prijedlog poštuje rješenja prvih hrvatskih udruga tehničke kulture i načelo samonadzora uređeno člankom 26. stavak 1. Zakona o udrugama prema kojem je skupština, odnosno statutom određeno tijelo obvezno u roku od 30 dana razmotriti dostavljeno pisano upozorenje člana udruge o nepravilnostima u provedbi statuta (ne dogodi li se to i nepravilnosti ne uklone, član ima pravo podnijeti tužbu županijskom sudu).

Međutim, nadzornom se odboru ne smiju pripisati ovlasti državnih tijela (tj. nadzor nad zakonitošću rada i poslovanja) kakve su: stručni nadzor (članak 34. Zakona o tehničkoj kulturi) i upravni nadzor koji provodi upravno tijelo županije, Grada Zagreba, grada, odnosno općine nadležno za tehničku kulturu (članci 35. i 36. istog Zakona). Zakon o udrugama poznaje upravni i inspekcijski nadzor (stavci 2. i 3. članka 26. i člana 27.). Upravni nadzor nad provedbom Zakona o udrugama i propisa donesenih temeljem tog Zakona provodi ministarstvo nadležno za poslove opće uprave. Inspekcijski nadzor nad radom udruge, zajednice i saveza u smislu ovoga Zakona obavlja ured državne uprave u županiji, koji u slučaju utvrđenih nepravilnosti podnosi prijavu za pokretanje prekršajnog postupka.

Nadzorni odbor o svojim nalazima i mišljenjima u pisanom obliku izvještava Izvršni odbor, Skupštinu i tijelo čiji je rad nadziran.

Tijelo kojemu je izvještaj upućen dužno ga je razmotriti, zauzeti stav i poduzeti mjere za koje je ovlašteno, radi uklanjanja uočenih nedostataka, ili predložiti poduzimanje takvih mjera.

O svom djelovanju i rezultatima Nadzorni odbor izvješćuje Skupštinu prema potrebi, a najmanje jedanput godišnje.

5. Sud časti (Stegovni sud, Obranički sud)

Članak 57.

Sud časti (Stegovni sud, Obranički sud) rješava sukob interesa i sporove među članicama Zajednice i članovima tijela Zajednice, te provodi stegovni postupak i izriče stegovne mjere zbog povreda članskih i drugih prava i obveza iz članaka 26.-34. ovoga Statuta.

Sud časti tvore predsjednik(ca) i dva člana koje bira Skupština iz reda najistaknutijih i najuglednijih zastupnika i predstavnika članica Zajednice i ne mogu biti članovi Izvršnog odbora Zajednice.

Mandat članova Suda časti jest četiri godine s mogućnošću ponovnog izbora.

Opoziv članova Suda časti (Obraničkog suda) obavlja se na način na koji su izabrani, a iz razloga koji su ovim Statutom predviđeni za članove Izvršnog odbora Zajednice.

Članak 58.

Zahtjev za pokretanje stegovnog postupka može podnijeti predsjednik(ca) Zajednice, ili Izvršni odbor, ili najmanje jedna petina članova Skupštine. Stegovni postupak na vlastiti poticaj može pokrenuti Sud časti (Obranički sud), a ako se radi o kršenju materijalnih prava i oštećivanju imovine Zajednice iznimno Nadzorni odbor.

Iznimno, kada postupak za isključenje pokreću Izvršni ili Nadzorni odbor, prijedlog je utvrđen ako predlagatelj pruži iscrpno obrazloženje i nepobitne dokaze da su nastupili uvjeti za poduzimanje takve stegovne mjere te ako se za nj u tajnom glasovanju izjasne dvije trećine ukupnoga broja članova Izvršnog ili Nadzornog odbora.

U svom radu Sud časti (Obranički sud) se vodi načelima pravednosti i nastoji da se svi sporovi riješe, a odluke donosi većinom glasova.

Sud časti (Obranički sud) odluke donosi u pisanom obliku i o svom radu i odlukama izvješćuje Skupštinu i Izvršni odbor. Odluke Suda časti (Obraničkog suda) se objavljuju na oglasnoj ploči i web-stranici te u glasilu (biltenu) Zajednice.

Članak 59.

Članice Zajednice i članovi tijela Zajednice imaju pravo priziva (prigovora) protiv odluke Suda časti ili Izvršnog odbora. Priziv se može podnijeti Skupštini i to najkasnije u roku od 30 dana, računajući od dana dostave odluke Suda časti (Obraničkog suda) ili objave akta Izvršnog odbora. Priziv ne odgađa izvršenje odluke.

Skupština je dužna riješiti priziv u prvom idućem redovitom ili izvanrednom zasjedanju, a najkasnije u roku od devedeset (90) dana od zaprimanja priziva.

Prije odlučivanja Skupštine o prizivu protiv odluke Suda časti ili Izvršnog odbora o prizivu se u pisanom obliku moraju neovisno očitovati Sud časti i Izvršni odbor.

Skupština odluku donosi tajnim glasovanjem dvotrećinskom većinom ukupnoga broja članova.

Odluka Skupštine je konačna.

6. Radna tijela Zajednice

Članak 60.

Radi obavljanja određenih stručnih poslova iz svog djelokruga Skupština ili Izvršni odbor Zajednice mogu osnivati stalna ili povremena radna tijela ili imenovati pojedinu stručnu osobu.

Izvršnom odboru neposredno pomažu stručnjaci ili stručni timovi za program rada Zajednice, za obrazovne programe namijenjene mladeži i građanima-korisnicima, za manifestacije i za marketing i financiranje. Rad predsjednika stalnih i povremenih tijela, voditelja stručnih timova i pojedinih eksperata između dviju sjednica Izvršnog odbora usklađuje predsjednik(ca) Zajednice, a voditelji za svoj rad odgovaraju Izvršnom odboru.

Članak 61.

Odlukom o osnivanju radnog tijela utvrđuje se njegov sastav, trajanje mandata, zadaci, ovlasti, način rada, sredstva i odgovornost za obavljanje poslova.

Na radno tijelo ne može se prenijeti nadležnost odlučivanja o pitanjima koja su ovim Statutom povjerena Skupštini i Izvršnom odboru Zajednice.

Stalna radna tijela u okviru svog djelokruga rada u području za koje su osnovana:

- prate stanje i razmatraju pitanja,
- predlažu stavove, mjere i aktivnosti za unaprjeđivanje stanja i programa djelovanja,
- ustrojavaju provedbu programa i drugih zadaća,
- obavljaju i druge poslove koje im odlukom povjeri tijelo koje ih je osnovalo.

Članak 62.

Zajednica ima ova stalna radna tijela:

1. Stručni savjet i
2. Odbor za izvanškolske programe mladeži.

Stručni savjet skrbi o stručnoj razini sveukupne aktivnosti Zajednice i njenih članica, a poglavito o stručnoj pripremi i prosudbi Prijedloga programa javnih potreba Grada (Općine) u tehničkoj kulturi i o njegovoj izvedbi, te predlaže mjere za unaprjeđivanje rada.

Odbor za izvanškolske programe mladeži skrbi o programima stjecanja izvanškolskih tehničkih, tehnoloških, informatičkih, gospodarskih i srodnih znanja i umijeća namijenjenih djeci i mladeži, poglavito hendikepiranima i darovitima, te umreživanju djelovanja meritornih sudodgovitelja koji stvaranjem pogodnih uvjeta potiču i njeguju oslobađanje, razvitak i potvrđivanje stvaralačkih sposobnosti i sklonosti mladih, te o gradskim susretima, smotrama, natjecanjima i drugim manifestacijama mladeži iz svog djelokruga. Odbor svoju djelatnost može ostvarivati putem pododbora za pojedine programe (tehničko stvaralaštvo mladih, mlade informatičare i dr.). Svoj program rada utvrđuje i provodi u neposrednoj suradnji s tijelima Hrvatske zajednice tehničke kulture i Zajednice tehničke kulture županije, centrom tehničke kulture, osnovnim i srednjim školama, stručnim ustanovama, razvojnim službama i drugim čimbenicima.⁴⁹

7. Predsjednik(ca) Zajednice

Članak 63.

Predsjednik Zajednice dragovoljna je dužnost na koju može biti izabran/a državljanin(ka) Republike Hrvatske i zastupnik(ca) temeljne udruge tehničke kulture. Predsjednik(ca) Zajednice je ujedno i predsjednik(ca) Izvršnog odbora.

Predloženika(cu) za predsjednika(cu) Zajednice može istaknuti najmanje 5 (pet) članova Skupštine, a izabran je onaj(a) kojega(u) podrži više od polovice nazočnih redovitih članova Skupštine.

Mandat predsjednika(ce) Zajednice traje četiri godine s mogućnošću ponovnog izbora.

Članak 64.

Predsjednik Zajednice:⁵⁰

⁴⁹ Kao uzor poslužio je ustroj stručnih tijela komunalnih centara, a poglavito nacionalnih organizacija izvanškolskih i izvannastavnih djelatnosti u zapadnim zemljama. Ustrojene po modelu »trokuta« one preprječuju birokratizaciju, koriste poticajni potencijal mladih i jamče nenametnuto vođenje profesionalno najpozvanijih i društveno odgovornih stručnjaka. Predložen ustroj svakoj zajednici omogućuje izmjene i dopune sukladno uvjetima djelovanja. Bitno je što su obasegnuta ključna područja: rad s mladima, priprema i izvedba programa javnih potreba i financiranje.

⁵⁰ Prava i obveze (ovlasti) predsjednika i tajnika gradske zajednice tehničke kulture nisu istovjetne onima predsjednika i tajnika udruge tehničke kulture, jer je gradska zajednica institucionalizirana jezgra tehničke kulture sa Zakonom o tehničkoj kulturi utvrđenim zadaćama a time i djelatnostima.

Dok je predsjednik udruge osoba koja u javnosti predstavlja klub i izravno skrbi o uvjetima, ustroju i unaprjeđenju

- predstavlja (kada nema tajnika-profesionalca: i zastupa) Zajednicu;
- saziva sjednice Skupštine i Izvršnog odbora, predsjedava sjednicama i rukovodi radom Izvršnog odbora;
- brine o provođenju odluka i akata Skupštine i Izvršnog odbora;
- pokreće raspravu o pitanjima iz djelokruga Skupštine i Izvršnog odbora;
- skrbi o javnosti rada Zajednice i njezinih tijela;
- skrbi o imovini Zajednice,
- iznosi prijedloge Sudu časti i Nadzornom odboru;
- izvještava o svom radu Izvršni odbor i Skupštinu Zajednice;
- obnaša i druge poslove utvrđene Statutom, poslovnicima Skupštine i Izvršnog odbora i koje mu povjeri Skupština.

Predsjednik se brine da rad Zajednice bude u skladu sa zakonom, ciljevima razvitka tehničke kulture i programom rada Hrvatske zajednice tehničke kulture.

Članak 65.

Predsjednik(ca) Zajednice odgovoran(a) je za svoj rad Skupštini.

Predsjedniku(ci) Zajednice dužnost može prestati i prije isteka vremena na koje je izabran/a pod uvjetima i na način koji su ovim Statutom predviđeni za člana Izvršnog odbora, pa mu(joj) dužnost prestaje kada to odluči Skupština.

Članak 66.

Predsjednika(cu) Zajednice u slučaju privremene odsutnosti ili spriječenosti zamjenjuje potpredsjednik(ca) Zajednice s punim ovlastima.

Alternativa 1.

Ako člankom 41. stavak 4., člankom 42. stavak 1. i člankom 50. stavak 1. ovoga Statuta nije predviđen izbor potpredsjednika(ce), briše se naslov odjeljka »2. Potpredsjednik(ca) Zajednice«, a riječ »potpredsjednik(ca)« zamjenjuje riječima »član(ica) Izvršnog odbora kojega/u predsjednik(ca) ovlasti, a u zastupanju Zajednice tajnik(ca) Zajednice«.

njegova rada, tajnik pak organizator administrativnog i novčano-materijalnog poslovanja, a obojica nastoje stvoriti najpovoljnije uvjete rada članova kako bi članovi imali stručnu i ustrojbenu pomoć voditelja i savjetnika, u gradskoj zajednici je drugačije. Posebice zbog uloge zajednice u razvitku tehničke kulture i u izvedbi programa javnih potreba .

Potencijal tehničke kulture, zadaće i ustroj zajednice, u pravilu, nalažu profesionalizaciju tajničkih poslova. Praćenje djelovanja zajednica pokazalo je da kada broj udruga tehničke kulture prijeđe 10 a ukupan broj članova udruga 1.000, opseg poslova prerasta mogućnosti tajnika dragovoljca. Pače, osim tajnika-profesionalca, javlja se potreba sustavnog obavljanja stručnih poslova odnosno stručne službe (ureda) zajednice. Tajnik-profesionalac u tom slučaju dobiva i ima ovlasti slične ovlastima ravnatelja (vidjeti Zakon o radu i Zakon o obveznim odnosima).

U općinskoj bi zajednici tehničke kulture stanje bilo drugačije, jer je broj udruga i članova manji i jer bi zbog potrebe neposrednog rada s članovima (područja u kojima ne postoje uvjeti za osnivanje udruga, zajednica bi pokrivala ustrojstvenim oblicima) takva zajednica imala naglašenije značajke udruge tehničke kulture.

Alternativa 2.

Ako člankom 41. stavak 4., člankom 42. stavak 1. i člankom 50. stavak 1. ovoga Statuta nije predviđen izbor potpredsjednika(ce), briše se naslov odjeljka »2. Potpredsjednik(ca) Zajednice«, a riječ »potpredsjednik(ca)« zamjenjuje riječima »član(ica) Izvršnog odbora kojega/u članovi Izvršnog odbora imenuju između sebe, a u zastupanju Zajednice tajnik(ca) Zajednice«.

8. Tajnik(ca) Zajednice

Članak 67.

Tajnik(ca) Zajednice:⁵¹

- predstavlja i zastupa Zajednicu;
- odgovara za ispunjavanje zakonskih, ugovornih i drugih obveza Zajednice;
- skrbi o provođenju odluka i zaključaka Skupštine, Izvršnog odbora i drugih tijela;
- poduzima mjere za ostvarenje plana i programa Zajednice;
- odgovara za pripremu i stručno priprema sjednice Skupštine i Izvršnog odbora;
- usklađuje rad radnih tijela Skupštine i Izvršnog odbora;
- priprema prijedlog programa rada, financijskog plana i rebalansa financijskog plana Zajednice;
- vodi pripremu dokumenata u svezi programa javnih potreba u tehničkoj kulturi;
- rukovodi Stručnom službom Zajednice (ako Zajednica ima takvu službu odnosno Ured);
- odgovara za imovinu i nalogodavac je za izvršenje financijskog plana i financijsko poslovanje Zajednice;
- potpisuje poslovnu dokumentaciju, ugovore i naloge u svezi ostvarivanja programa i financijskog plana te sporazume i ugovore koje Zajednica zaključuje;
- vodi Matičnu knjigu (Popis članova) Zajednice i skrbi o članskim zahtjevima i obvezama;
- odgovara za suradnju s Hrvatskom zajednicom tehničke kulture, županijskom i drugim zajednicama tehničke kulture u Županiji te savezima tehničke kulture;
- surađuje s tijelima vlasti, Poglavarstvom Grada i poglavarstvom Županije;
- surađuje s poslovnim, stručnim, obrazovnim, znanstvenim i institucijama tehničke kulture;
- prati rad i komunicira s udrugama tehničke kulture;
- skrbi o pripremi stručnih skupova, manifestacija i drugih oblika djelovanja Zajednice;
- obavještava javnost i članice o radu i djelovanju Zajednice;
- obnaša i druge poslove iz svoje nadležnosti određene ovim Statutom, općim aktima i odlukom Skupštine i Izvršnog odbora, ili koje mu povjeri predsjednik(ca) Zajednice.

⁵¹ Ovlasti i dužnosti, mandat i način izbora ili imenovanja tajnika uređuju se vodeći računa je li tajnik profesionalac i ima li zajednica stručnu službu (ured). Ako zajednica ima stručnu službu tajnik je njen rukovoditelj i izravno odgovoran za njezin rad. Polazeći od činjenice da u više gradskih zajednica postoji potreba za profesionalnim tajnikom i stručnom službom prvo je ponuđeno rješenje za tajnika-profesionalca a zatim u alternativi za tajnika-dragovoljca.

Tajnik(ca) Zajednice ustrojava i vodi rad Stručne službe (Ureda) na način koji osigurava potpuno i kvalitetno obnašanje poslova u svezi planova i programa Zajednice povjerenih Stručnoj službi, i odgovoran je Zajednici za rad Stručne službe.

Tajnika(cu) u slučaju odsutnosti ili spriječenosti zamjenjuje osoba predviđena aktom o sistematizaciji poslova i zadataka u stručnoj službi Zajednice ili osoba koju odredi Izvršni odbor.

Tajnik(ca) o svom radu i radu stručne službe izvješćuje Izvršni odbor na njegov zahtjev, a najmanje jedanput u godini.

Alternativa za članak kada je tajnik dragovoljac

Tajnik Zajednice dragovoljno skrbi o radu i poslovanju Zajednice, a posebno:

- predstavlja Zajednicu;
- zastupa Zajednicu u okviru punomoći dobivene od predsjednika(ce) Zajednice;
- skrbi o uvjetima rada i djelovanja i poduzima mjere za ostvarenje plana i programa;
- vodi Matičnu knjigu (Popis članova) Zajednice i skrbi o članskim zahtjevima i obvezama;
- obavlja stručno-administrativne poslove i odgovara za pripremu sjednica tijela Zajednice;
- vodi pripremu prijedloga u svezi s programom javnih potreba u tehničkoj kulturi;
- priprema prijedlog financijskog plana Zajednice i sunalogodavac je za njegovu izvršenje;
- brine o pravodobnom provođenju odluka i zaključaka Skupštine, Izvršnog odbora i drugih tijela;
- vodi zapisnike i pismohranu Zajednice;
- skrbi o ispunjavanju zakonom, ugovorom ili na drugi način preuzetih obveza Zajednice;
- zajedno s predsjednikom ustrojava suradnju s tijelima vlasti, Hrvatskom zajednicom tehničke kulture, drugim udrugama, savezima i zajednicama;
- brine o obavještavanju članstva i javnosti o radu i djelovanju Zajednice;
- pomaže predsjedniku u obnašanju njegovih obveza i dužnosti;
- obnaša i druge poslove koji su mu stavljeni u nadležnost odlukom Skupštine, Izvršnog odbora ili predsjednika(ce) Zajednice.

O svom radu i obavljanju stručnih poslova za Zajednicu tajnik(ca) izvješćuje Izvršni odbor na njegov zahtjev, a najmanje jedanput u godini.

Članak 68.

Tajnik(ca) Zajednice ne može biti član Skupštine Zajednice, a po položaju je član Izvršnog odbora.

Tajnik(ca) Zajednice poslove obavlja profesionalno, a za svoj rad odgovara Skupštini i Izvršnom odboru.

Tajnika(cu) bira i imenuje Izvršni odbor temeljem javnog natječaja i s nji(o)m zaključuje ugovor o radu.

Za tajnika(cu) može biti imenovana osoba koja ispunjava ove opće uvjete:

1. visoka stručna sprema (VII/1. stupanj) pravnog, ekonomskog, tehničkog, sociologijskog ili psihologijskog smjera;

2. tri godine radnog iskustva nakon stjecanja stručne spreme;
3. pet godina djelatnog iskustva u tehničkoj kulturi;
4. poznavanje jednog svjetskog (prednost: engleskoga) jezika;
5. stručno znanje i sposobnost uspješnog ustrojavanja rada i djelotvornog vođenja organizacije;
6. uživanje ugleda i povjerenja sredine u kojoj djeluje;
7. državljanstvo Republike Hrvatske.

Stupanj i vrsta stručne spreme propisani prethodnim stavkom ne odnose se na osobu zatečenu na dužnosti tajnika i primjenjuju se u natječajima nakon stupanja na snagu ovoga Statuta.

Alternativa za stavak 4.

Uvjete natječaja za izbor tajnika(ce) utvrđuje odlukom Izvršni odbor (ili: Uvjeti natječaja za izbor tajnika/ce utvrđeni su aktom o sistematizaciji poslova i zadataka u Stručnoj službi Zajednice).

Alternativa članka 68. (u slučaju kada tajnik/ca dužnost obnaša dragovoljno)

Mandat tajnika(ce) traje četiri godine s mogućnošću ponovnog izbora.

Tajnik(ca) Zajednice svoju dužnost obnaša dragovoljno, a imenuje ga(ju) Izvršni odbor.

Tajnik(ca) Zajednice može biti istodobno i član(ica) Skupštine i Izvršnog odbora Zajednice.

Za tajnika(cu) može biti imenovana osoba koja je stekla višu stručnu spremu (VI. stupanj), koja posjeduje stručno znanje i sposobnost uspješnog ustrojavanja rada i djelotvornog rukovođenja, koja se barem pet godina djelatno bavi nekim područjem tehničke kulture, koja uživa ugled i povjerenje udruga tehničke kulture odnosno sredine u kojoj djeluje, te koja je državljanin Republike Hrvatske.

Za svoje djelovanje tajnik(ca) je odgovoran(a) Izvršnom odboru.

Članak 69.

Tajnik(ca) je u Zajednici u radnom odnosu na neodređeno vrijeme, te mu(joj) radni odnos može prestati samo temeljem Zakona o radu i propisa o radu za javne službenike.

Tajnik(ca) može podnijeti ostavku ili biti odriješen/a dužnosti i prije isteka vremena na koje je imenovan/a. Tajnik(ca) može biti odriješen/a iz razloga utvrđenih za opoziv člana Izvršnog odbora ili iz drugih zakonom predviđenih razloga.

Odluku o odriješenju tajnika(ce) donosi Izvršni odbor kada ustanovi da je takva odluka osnovana.

Alternativa (u slučaju kada tajnik/ca dužnost obnaša dragovoljno)

Tajnik(ca) može podnijeti ostavku ili biti odriješen/a dužnosti i prije isteka vremena na koje je imenovan/a. Tajnika(cu) odriješuje Izvršni odbor iz razloga utvrđenih za opoziv člana Izvršnog odbora ili iz drugih zakonom predviđenih razloga.

VII. NAGRADE I PRIZNANJA

Članak 70.

Radi odavanja javnog priznanja za znakovit, izniman i trajan prinos postizanju ciljeva i razvitku djelatnosti Zajednice i za svekolika postignuća u tehničkoj kulturi, te u svrhu poticanja na aktivnosti koje tome pridonose, Zajednica za zasluge i dostignuća dodjeljuje pojedincima, udrugama tehničke kulture, ustanovama i drugim pravnim osobama nagrade⁵² i priznanja.

Vrste priznanja i nagrada, kriterije (mjerila) nagrađivanja, način predlaganja, oblik nagrađivanja i način dodjeljivanja nagrada i priznanja uređuje Skupština Zajednice posebnim aktom.

Članak 71.

Poseban oblik priznanja za izuzetan i trajan prinos ostvarivanju ciljeva i zadaća Zajednice čini priznavanje osobitog statusa člana Zajednice, odnosno proglašenje:

1. počasnim predsjednikom Zajednice,
2. počasnim članom Zajednice i
3. podupirućim članom Zajednice.

Počasnog predsjednika, počasnog i podupirućeg člana Zajednice proglašava Skupština Zajednice na prijedlog Izvršnog odbora, a temeljem prethodne suglasnosti predloženika.

Počasni(a) predsjednik(ca) Zajednice najviše je javno priznanje građanima-pojedincima. Podjeljuje se osobi koja je dugogodišnjim uspješnim profesionalnim radom ili dragovoljnim sudjelovanjem u udrugama, zajednici i savezu tehničke kulture pružila izniman i trajan prinos razvitku svekolike djelatnosti Zajednice i postizanju njezinih ciljeva, odnosno znakovit i trajan doprinos sveukupnom razvitku tehničke kulture, ili postigla izuzetne uspjehe trajne vrijednosti u razvitku znanstvenog i tehničkog opismenjivanja ili u razvitku udruga tehničke kulture i tehničkog stvaralaštva i čija su postignuća opće priznata u Republici Hrvatskoj.

Počasni(o)m član(ic)om Zajednice može biti proglašen/a građanin(ka) koji/a je pružio(la) znakovit prinos i izuzetno je zaslužan/a za djelovanje, razvitak i ostvarivanje ciljeva Zajednice i razvitak tehničke kulture.

Podupirućim članom Zajednice može biti proglašen građanin ili pravna osoba koji redovito novčano ili na drugi način materijalno podupire ili značajnom jednokratnom potporom (donacijom) pomogne razvoj i napredak Zajednice i ostvarivanje njezinog programa.

VIII. IMOVINA ZAJEDNICE, STJECANJE I RASPOLAGANJE IMOVINOM

⁵² Ako zajednica iz nekog razloga ne će dodjeljivati nagrade iz naslova poglavlja i ovog članka izostavlja tu riječ.

Članak 72.

Imovinu Zajednice čine:

1. novčana sredstva stečena
 - uplatom članarine,
 - dotacijama iz proračuna općina, gradova, županije i Države, te fondova (zaklada),
 - radom članova,
 - obavljanjem temeljne vlastite djelatnosti,
 - obavljanjem gospodarske i druge dopuštene djelatnosti, te prodajom usluga na tržištu, sukladno zakonu,
 - dobrovoljnim prilozima, darovima i donacijama,
 - priređivanjem igara na sreću,
 - sponzorstvom,
 - iz drugih izvora, sukladno Zakonu o tehničkoj kulturi i drugim propisima;
2. pokretne stvari;
3. nekretnine, te
4. imovinska prava.

Cjelokupna imovina Zajednice namijenjena je za ostvarivanje njezinih ciljeva i zadataka.

Članak 73.

Zajednica može stjecati imovinu u skladu sa zakonskim propisima i Ustavom Republike Hrvatske.

Dobitak koji Zajednica ostvari čini njenu imovinu i Zajednica s njom raspolaže sukladno ovlastima svojih tijela.

Odluku o stjecanju nekretnina i pokretnina, te odluku o njihovoj prodaji, prijenosu na drugu pravnu osobu ili davanju u zakup, donosi Izvršni odbor.

Članak 74.

Zajednica za obveze odgovara cjelokupnom svojom imovinom, u skladu sa zakonom.

Članak 75.

Financijsko-materijalno poslovanje Zajednice obavlja se sukladno propisima o financijskom poslovanju neprofitnih pravnih osoba i aktima tijela Zajednice.

Izvršni odbor određuje osobe ovlaštene za financijsko poslovanje Zajednice.

IX. OBAVLJANJE STRUČNIH I ADMINISTRATIVNIH POSLOVA

Članak 76.

Stručne, izdavačke, izložbene, administrativne, knjigovodstvene, pomoćne i njima slične poslove za Zajednicu obavljaju zaposlenici u Uredu (Stručnoj službi)⁵³ Zajednice.

Ured (Stručna služba) obavlja poslove iz 1. stavka i za članice Zajednice, koje joj to povjere posebnim aktom, uz suglasnost Izvršnog odbora Zajednice. Međusobni odnosi između Zajednice i članica uređuju se ugovorom o povjeravanju poslova.

Ured (Stručna služba) obavlja i određene stručne poslove u svezi s proračunskim financiranjem tehničke kulture kada joj to povjeri Poglavarstvo Grada

Na Ured-Stručnu službu (zaposlenike) se ne mogu prenositi ovlasti i odgovornosti tijela za koje obavlja(ju) poslove.

Članak 77.

Unutarnje ustrojstvo i način rada Ureda (Stručne službe), kao i ostala pitanja njezinog djelovanja i praćenja uređuje posebnim aktom Izvršni odbor, sukladno zakonu i drugim propisima.

Članak 78.

Radom Ureda (Stručne službe) rukovodi tajnik(ca) Zajednice.

Djelovanje Ureda (Stručne službe) prati i ocjenjuje Izvršni odbor temeljem izvješća što mu ga jedanput u godini, odnosno prema potrebi ili na njegov zahtjev, podnosi tajnik(ca) Zajednice.

Alternativa glave IX. (u slučaju kada Zajednica nema svoju stručnu službu-ured)

IX. OBAVLJANJE STRUČNIH I ADMINISTRATIVNIH POSLOVA

Članak 76.

Obavljanje stručnih, administrativnih, knjigovodstvenih, pomoćnih i njima sličnih poslova koji su privremeni ili povremeni, ili se ne mogu ili ih nije moguće ekonomično obavljati u okviru Zajednice, Izvršni odbor može povjeriti stručnoj službi druge zajednice (primjerice, Zajednice tehničke kulture

⁵³ S obzirom na očekivani broj zaposlenih u gradskoj zajednici (razmjerno malen: u pravilu 1-2 osobe, odnosno tajnik/ca Zajednice i jedan namještenik ili službenik) primjereniji je izraz Ured, kojega od 1997. godine (temeljem prijedloga autora predloška ovoga statuta) rabe neki nacionalni savezi tehničke kulture.

..... županije) ili profesionalnoj tvrtki, ili njihovo obnašanje osigurati ugovorom o djelu ili ugovorom o autorskom radu.

Poslove koji se osiguravaju ugovorom o djelu ili ugovorom o autorskom radu u ime Zajednice ugovara tajnik(ca) Zajednice u skladu s financijskim planom.

Članak 77.

Na stručnu službu iz stavka 1. prethodnog članka ne mogu se prenositi ovlasti i odgovornosti tijela za koje stručna služba obavlja poslove.

Članak 78.

Poslove sa stručnom službom za potrebe Zajednice usklađuje i vodi tajnik(ca) Zajednice.

Djelovanje stručne službe za potrebe Zajednice prati i ocjenjuje Izvršni odbor temeljem izvještaja što mu ga jedanput u godini, odnosno prema potrebi ili na njegov zahtjev, podnosi tajnik(ca) Zajednice.

X. PRESTANAK ZAJEDNICE

Članak 79.

Zajednica prestaje djelovati kada to na poticaj ili uz prethodnu suglasnost većine članica odluči Skupština Zajednice tročetvrtinskom većinom ukupnog broja članova Skupštine, odnosno zbog drugih zakonom propisanih razloga.

U slučaju prestanka postojanja Zajednice, o imovini odlučuje Skupština.

Alternativa za stavak 2.

U slučaju prestanka djelovanja i postojanja Zajednice njezina imovina pripast će
..... (upisati kome: primjerice, Gradu, Zajednici tehničke kulture
..... županije, udruzi koja nastavlja njezin rad ili instituciji čija je djelatnost značajna za tehničku kulturu).

XI. NAČIN I POSTUPAK DONOŠENJA STATUTA I DRUGIH AKATA

Članak 80.

Donošenje ili izmjene i dopune Statuta i drugih općih akata Zajednice može potaknuti Skupština, Izvršni odbor, predsjednik(ca) i jedna petina članica Zajednice.

Izradi nacrtu općeg akta obvezno se pristupa kada izradu inicira, odnosno podupre:

- najmanje četvrtina članica Zajednice,
- najmanje trećina zastupnika redovitih članica Zajednice u Skupštini ili
- Izvršni odbor.

Izradu nacrtu akta organizira i za nju odgovara Izvršni odbor.

Izvršni odbor nacrt akta dostavlja članovima Skupštine radi pribavljanja mišljenja i primjedaba, s time da u roku od deset (10) dana po prijemu Nacrta obavijeste Izvršni odbor o primjedbama i mišljenjima. Temeljem dospjelih primjedbi i mišljenja, Izvršni odbor utvrđuje prijedlog akta.

Nacrt Statuta i nacrt izmjena i dopuna Statuta obvezno se upućuje članicama Zajednice na javnu raspravu najmanje četrnaest (14) dana prije konačnog donošenja.

Prijedlog Statuta donosi Izvršni odbor.

Članak 81.

Statut donosi Skupština većinom glasova nazočnih zastupnika punopravnih članica.

Izmjene i dopune Statuta i ostalih akata donose se na način i po postupku njihovog donošenja.

Članak 82.

Pravo tumačenja ovoga Statuta ima Skupština Zajednice, a tekstove tumačenja priprema Izvršni odbor.

Pravo tumačenja drugih akata ima Izvršni odbor Zajednice.

Članak 83.

Statut i drugi akti obvezno se objavljuju na oglasnoj ploči i web-stranici (u glasilu) Zajednice.

XII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 84.

Stupanjem na snagu ovoga Statuta prestaje važiti Statut, (upisati dosadašnji naziv Zajednice), koji je donijela (upisati naziv tijela Zajednice koje je donijelo dosadašnji Statut) u sjednici održanoj godine (upisati datum sjednice).

Alternativa

Članak ostaje ako se Statut usklađuje, a briše se u slučaju utemeljiteljske Skupštine Zajednice.

Članak 85.

Ovaj Statut stupa na snagu danom usvajanja, a primjenjuje se danom upisa Zajednice u Registar udruga.

U, .. (upisati mjesto, dan, mjesec i godinu donošenja Statuta)

Predsjednik(ca)
ZAJEDNICE TEHNIČKE KULTURE GRADA
